

Endurskoðun aðalskipulags Skaftárhrepps Íbúafundur Febrúar 2022

Margrét Ólafsdóttir

Hvað er aðalskipulag?

- Aðalskipulag er skipulagsáætlun sem nær til alls lands sveitarfélags. Í aðalskipulagi er sett fram stefna og ákvarðanir sveitarstjórnar um framtíðarnotkun lands og fyrirkomulag byggðar.
- Stefna aðalskipulags er útfærð nánar í deiliskipulagi fyrir einstök hverfi eða reiti.
- Sveitarstjórn ber ábyrgð á gerð aðalskipulags. Skipulagsnefnd sveitarfélags annast gerð aðalskipulags í umboði sveitarstjórnar.
- Í upphafi nýs kjörtímabils skal sveitarstjórn taka afstöðu til þess hvort endurskoða skuli gildandi aðalskipulag.
- Aðalskipulag tekur gildi þegar það hefur verið samþykkt í sveitarstjórn og staðfest af Skipulagsstofnun.

Til hvers aðalskipulag?

Í aðalskipulagi setur sveitarstjórn fram stefnumótun um framtíðarþróun í sveitarfélaginu um t.d.

- Landnotkun
- Byggðaðróun
- Byggðamynstur
- Samgöngukerfi
- Þjónustukerfi
- Umhverfismál

Aðalskipulagi er ætlað að vera virkt stjórnæki sem nýtist beint við ákvarðanatöku.

Aðalskipulag nýtist einnig við gerð annarra áætlana er snerta ráðstöfun lands á einn eða annan hátt.

Aðrar skipulagsáætlanir innan sveitarfélagsins skulu vera í samræmi við aðalskipulag.

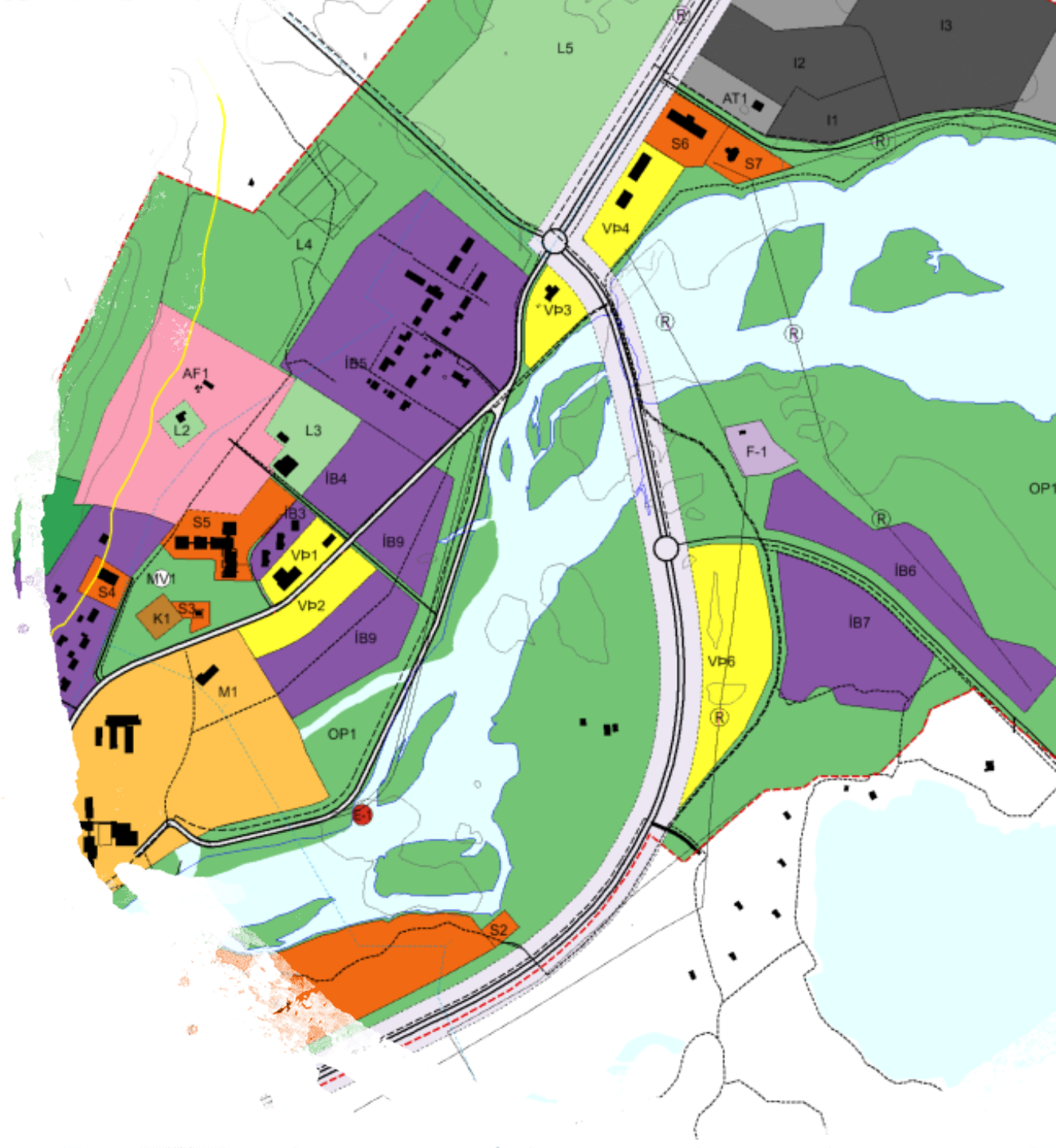

Hvers vegna endurskoðun?

- Frá því að gildandi aðalskipulag var staðfest, hafa tekið gildi ný skipulagslög og -reglugerð og kallar það á ákveðna uppfærslu í framsetningu aðalskipulags.
- Alþingi hefur staðfest landsskipulagsstefnu sem taka ber mið af við gerð skipulagsáætlana.
- Á skipulagstímabili gildandi aðalskipulags hafa orðið miklar breytingar í sveitarfélaginu og staðfestar hafa verið 8 breytingar á aðalskipulaginu sem gildir til ársins 2022.
- Efnahagslegar breytingar hafa orðið, breytingar í atvinnulífi og fjölgun íbúa. Nýjar áskoranir kalla á nýja stefnumótun.
- Rammaáætlun, 3. áfangi.
- Fjöldi ferðamanna á Íslandi og í sveitarfélaginu hefur aukist mikið.

Breytingar á gildandi aðalskipulagi

- Verslunar- og þjónustusvæði, efnistökusvæði og vatnsvernd í landi Orustustaða (2015).
- Reitur fyrir þekkingarsetur við Klausturveg á Kirkjubæjarklaustri (2016).
- Gestastofa Vatnajökulspjóðgarðs í landi Hæðargarðs (2017).
- Verslun- og þjónusta í landi Tungu (2017).
- Efri-Vík nýtt íbúðarbyggðarsvæði og skilgreindar byggingarheimildir innan lanbúnaðarlands.
- Hæðargarður, verslun og þjónusta og íbúðarbyggð, Kirkjubæjarklaustri.
- Krikjubæjarklaustur, þétting byggðar á ÍB2.
- Virkjun í Hverfisfljóti við Hnútu.

Viðfangsefni aðalskipulags

- Byggð, menning og samfélag
- Atvinnulíf
- Samgöngur og aðrir innviðir
- Umhverfisvernd og náttúruvá
- Orka og auðlindir

Byggð, menning og samfélag

Meginmarkmið

Að skapa fjölbreytt og öflugt samfélag sem er eftirsóknarvert til búsetu og velferð allra íbúa er tryggð.

Byggð, menning og samfélag

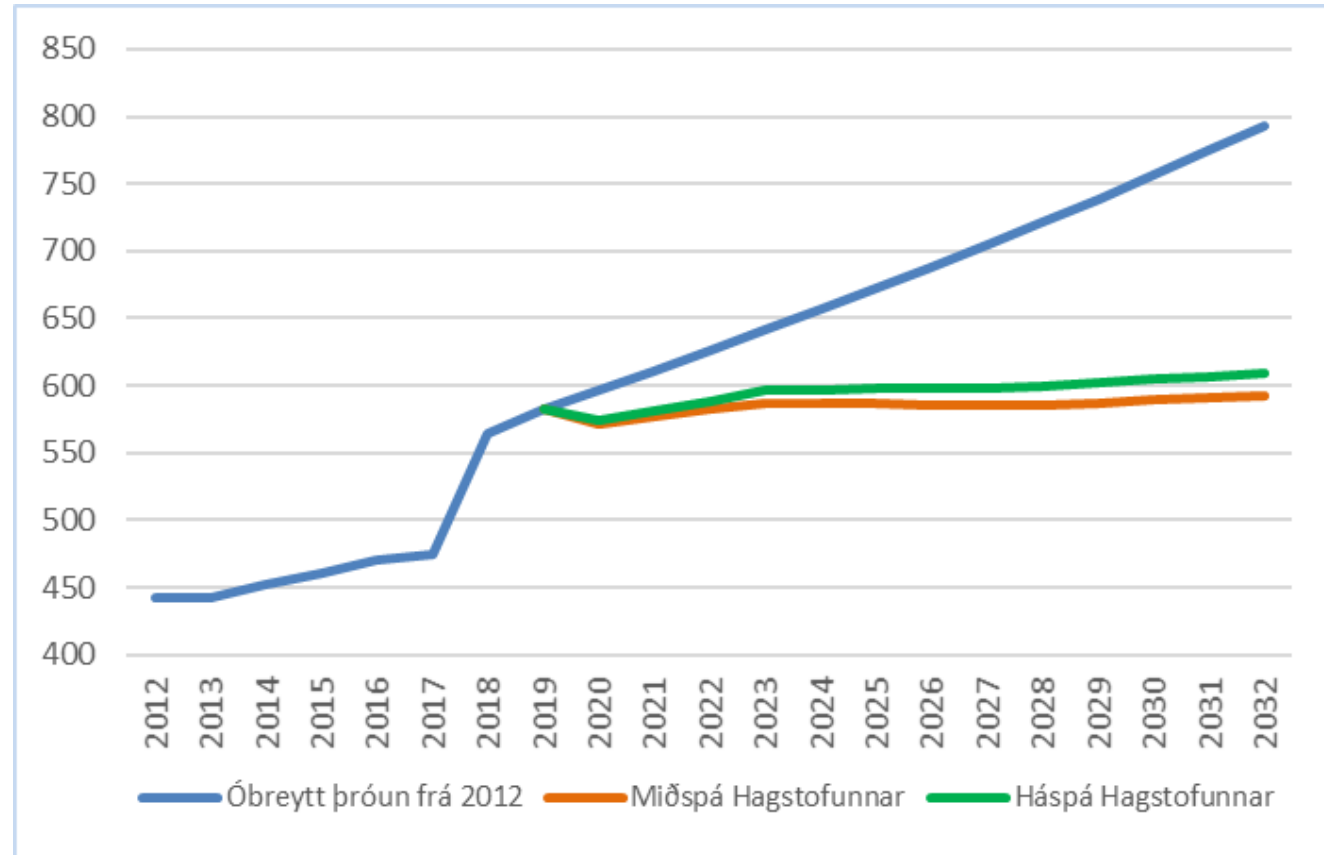
Almenn ákvæði

- Að ávallt sé nægt framboð lóða til byggingar íbúðarhúsnæðis m.v. áætlaða íbúðapróun og þarfir á hverjum tíma.(11)
- Gert verði ráð fyrir fjölbreyttum húsagerðum og íbúðastærðum við deiliskipulagsgerð til að mæta þörfum ólíkra aldurshópa, mismunandi fjölskyldustærða og þeirra sem starfa tímabundið í Skaftárhreppi.(11)
- Sérstök áhersla verði á lóðir fyrir minna íbúðarhúsnæði, sérbýli eða fjölbýli, sem er hagkvæmt í byggingu. (11)
- Uppbygging íbúðarhúsnæðis verði fyrst og fremst í þéttbýlinu en í dreifbýli verði heimilt að reisa stök íbúðarhús í samræmi við stefnu um landbúnaðarsvæði sem sett er fram í kafla 5.1.
- Skýr stefna sé um gististaði í íbúðarbyggð. Sjá sérkafla um gististaði í þéttbýli kafla 5.4.1.
- Lögð verði áhersla á að þetta byggð á Kirkjubæjarklaustri og byggja í eyður í byggðinni til að nýta land og grunnkerfi sem best og skapa heildstæðari byggð með sem stystum vegalengdum í þjónustu, með fjárhagslega hagsmuni íbúa og sveitarfélagsins í huga. (11)

Byggð, menning og samfélag

Undir þennan málaflokk falla skólar, þjónusta, frítími og varðveisla / uppbygging menningaminja, kirkjur/kirkjugarðar.

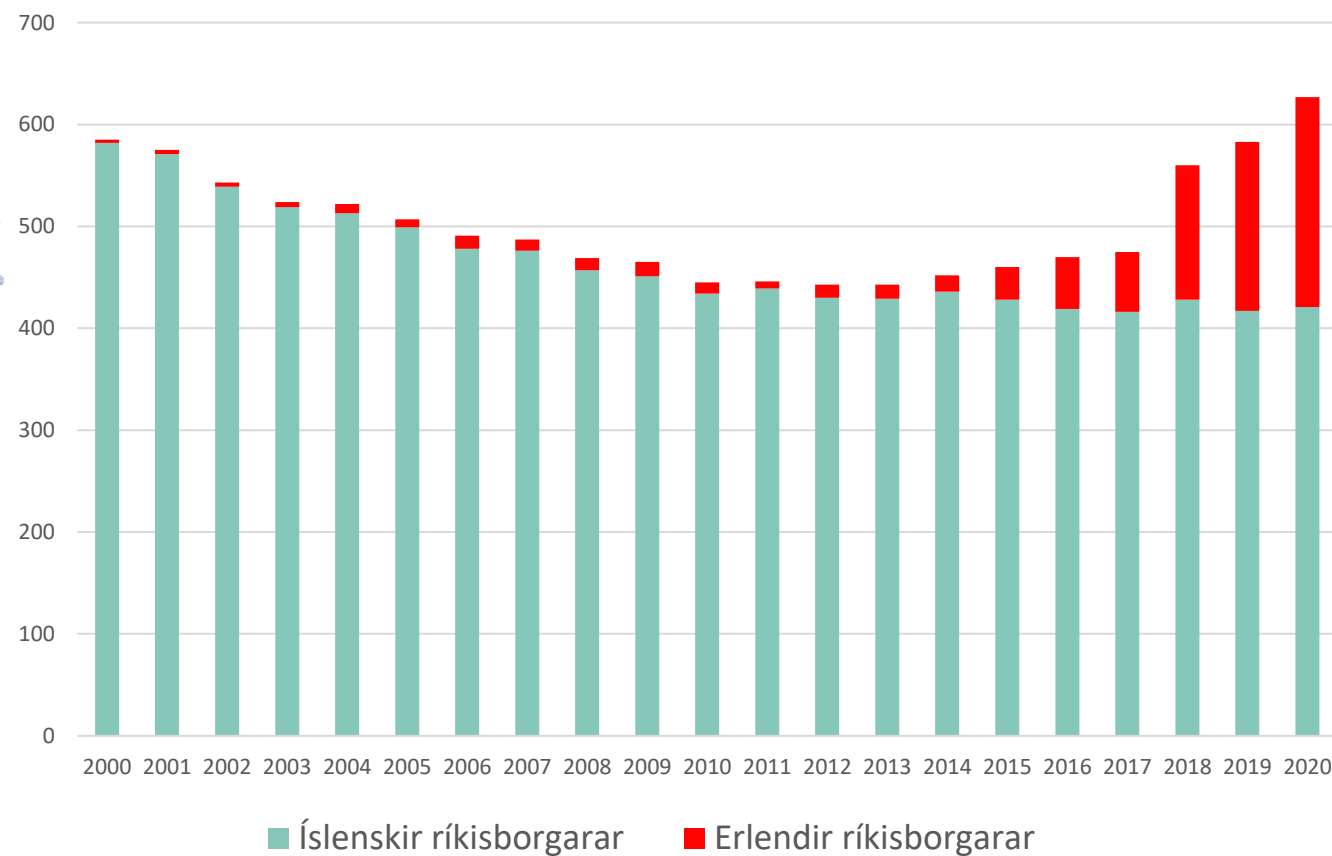
- Horft er til íbúapróunar sl. ára m.t.t. þarfa fyrir framtíðarbyggingarsvæði.
- Farið yfir forsendur sem kallað geta á breytingar frá gildandi aðalskipulagi.
- Íbúum hefur fjölgað síðustu árin í sveitarfélaginu og þörf fyrir nýtt íbúðarhúsnæði, einkum minni íbúðir.

Íbúaspá fyrir Skaftárhrepp

Íbúafjöldi I

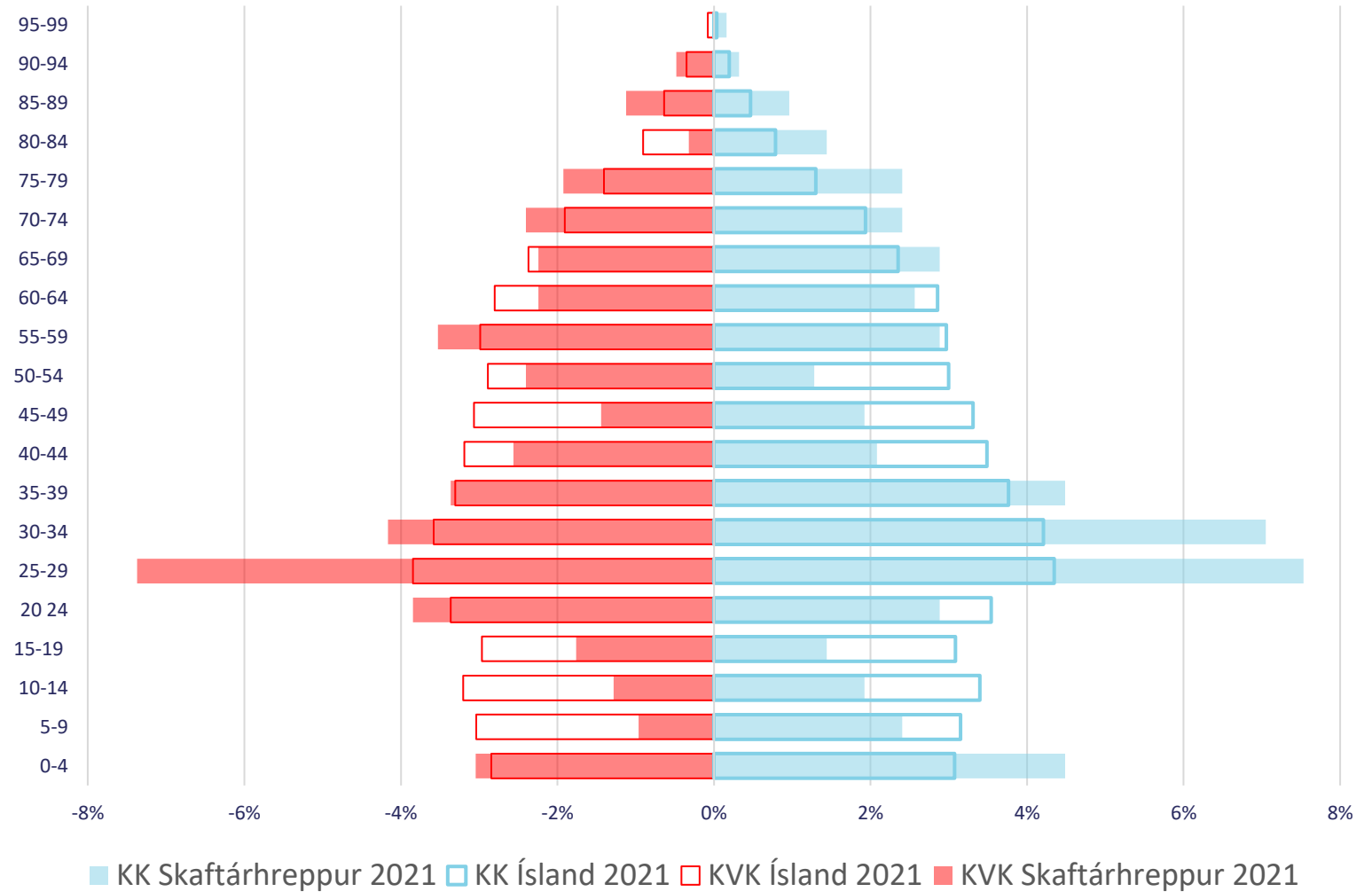
Fjöldi íbúa Skaftárhrepps - Íslenskt og erlent ríkisfang

Íbúafjöldi II

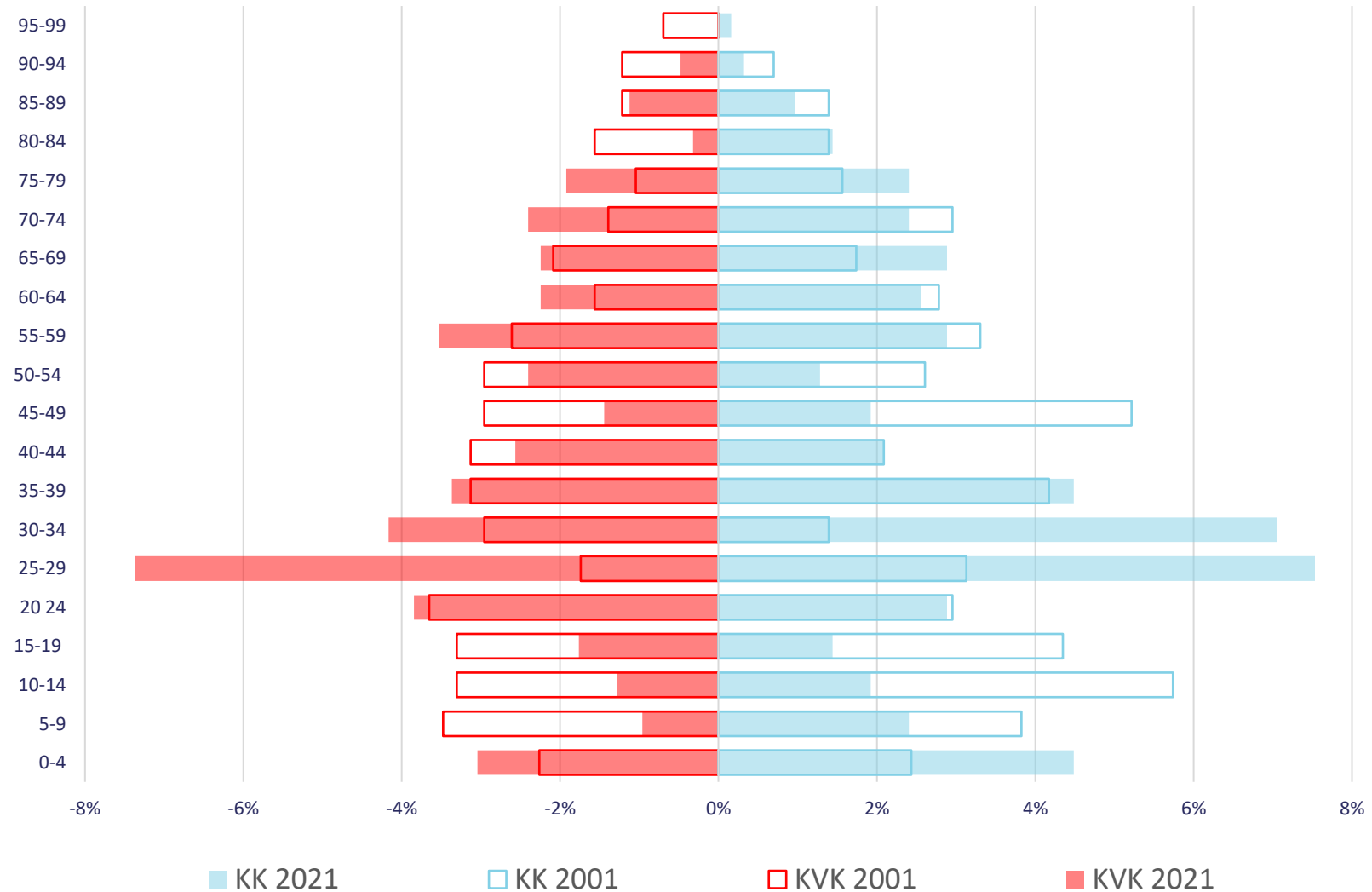
Aldursdreifing í Skaftárhreppi og á landinu öllu árið 2021

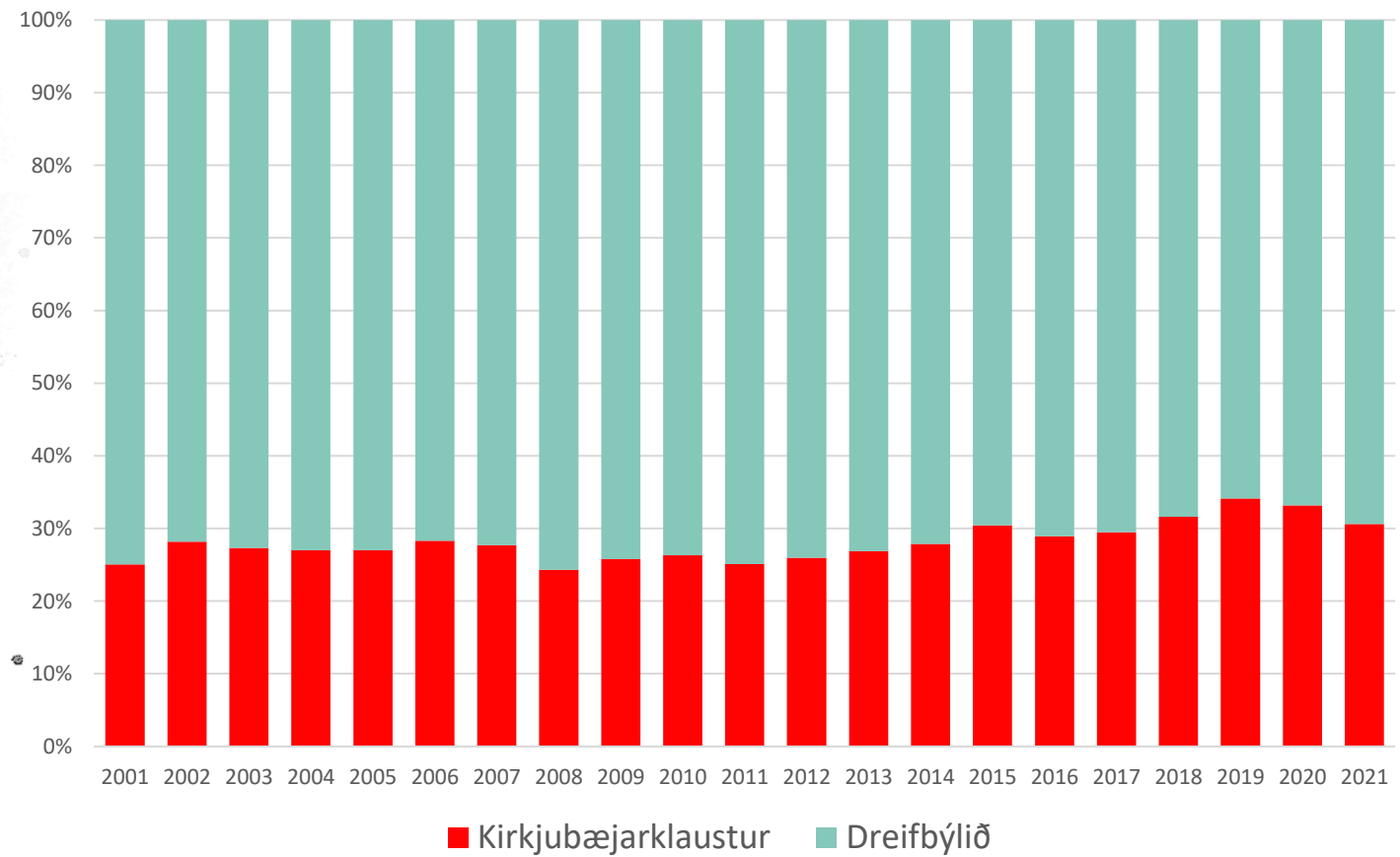
Íbúafjöldi III

Aldursdreifing íbúa Skaftárhrepps árin 2001 og 2021

Íbúafjöldi IV

Hlutfall íbúa Skaftárhrepps sem býr í þéttbýlinu á Kirkjubæjarklaustri

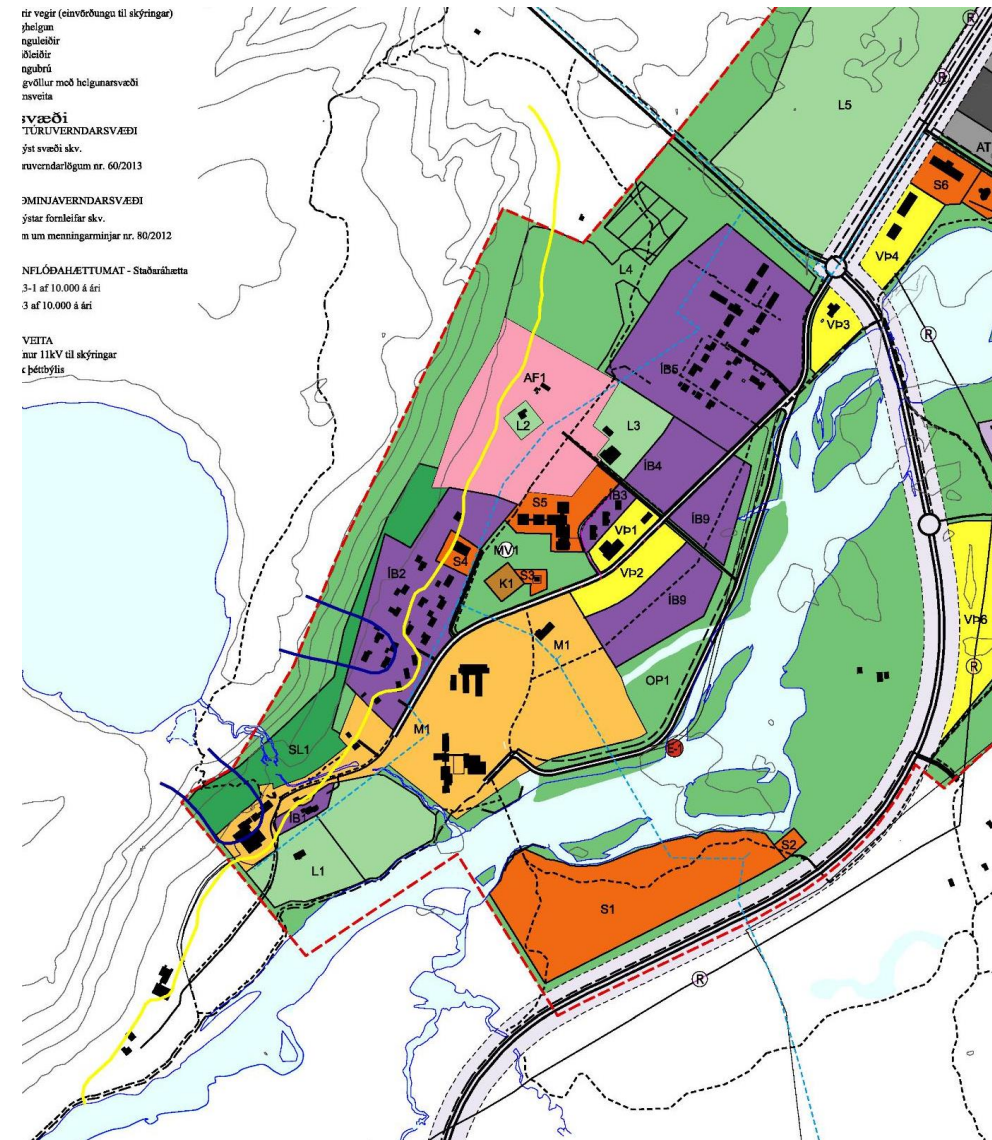
Áhættusvæði A, B og C mörkuð með jafnáhættulínum

Þrenns konar hættusvæði eru mörkuð á grundvelli mats á líkindum þess að ofanflóð falli a byggð eða nálægt henni. Í reglugerð umhverfissráðherra er miðað við svokallaða **staðaráhættu** sem skilgreind er sem árlegar dánarlíkur einstaklings af völdum ofanflóða ef dvalið er öllum stundum í óstyrku einbýlishúsi. Staðaráhætta svæða **A, B og C** er gefin hér upp sem tölfræðileg líkindi þess að týna lífi í ofanflóði. Þess má geta að dánarlíkur í ofanflóði á mörkum A- og B-svæða teljast svipaðar og hætta að farast í umferðarslysi á Íslandi.

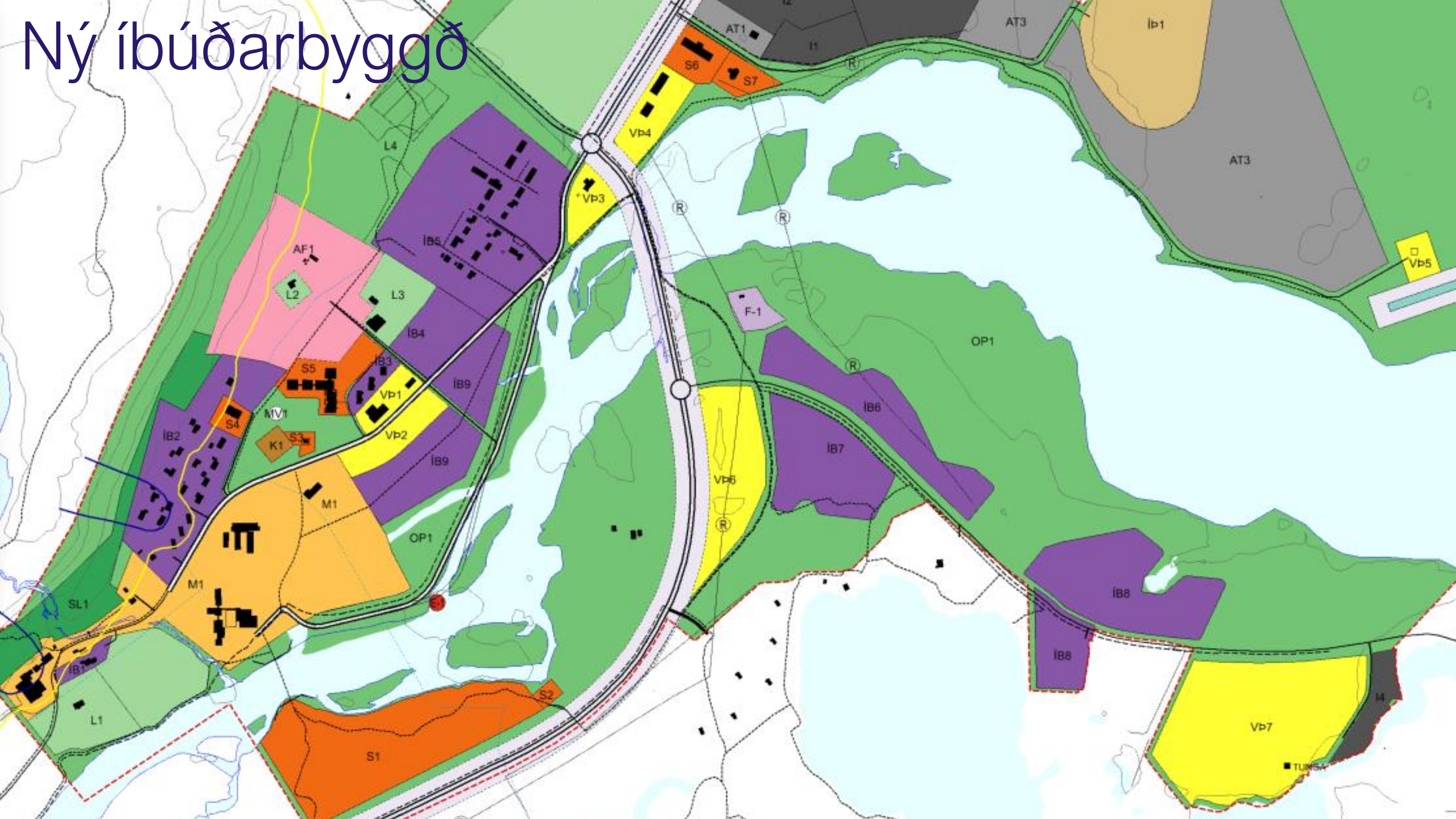
A-svæði: Staðaráhætta á bilinu 0,3-1 af 10.000 á ári.

B-svæði: Staðaráhætta á bilinu 1-3 af 10.000 á ári.

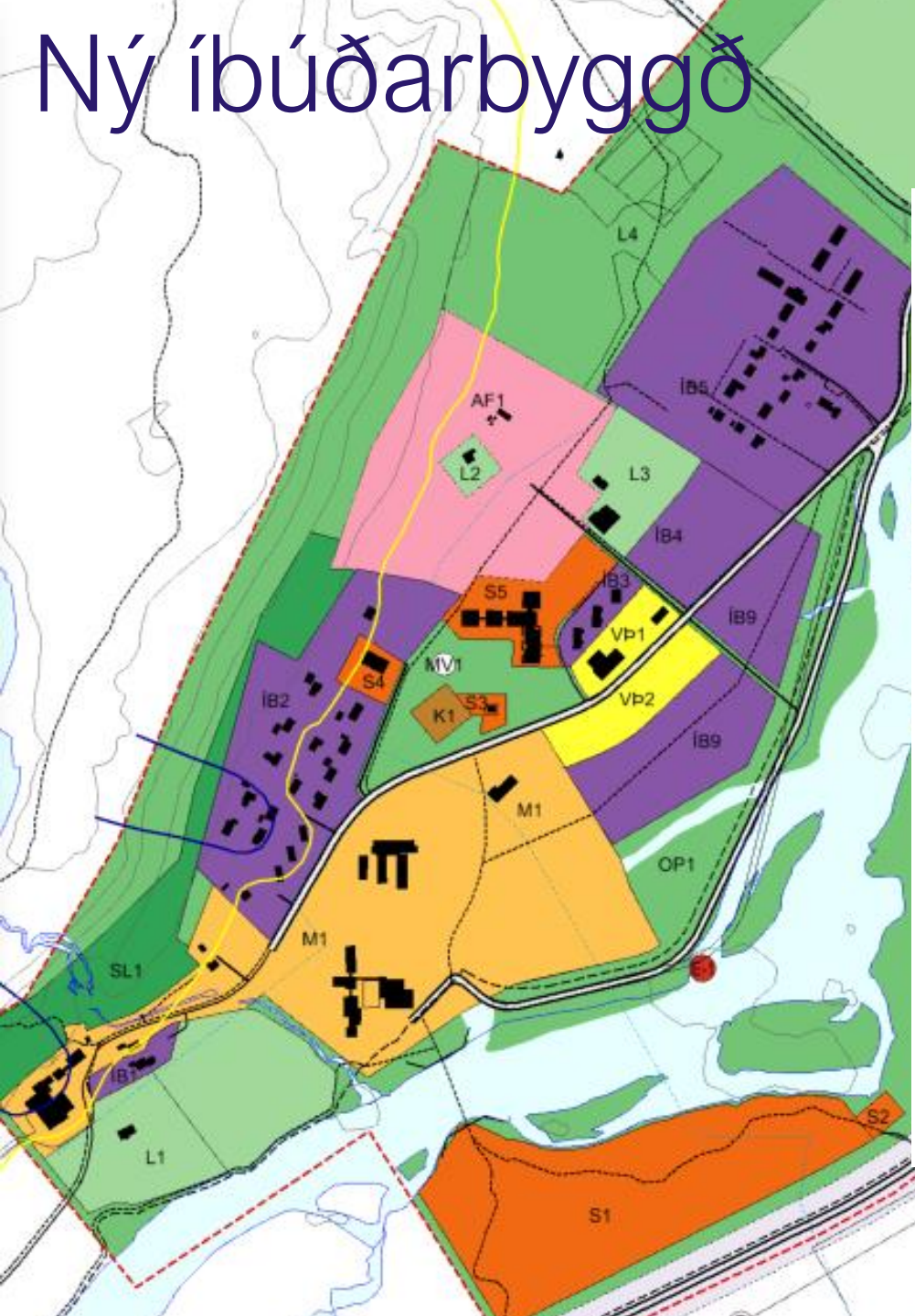
C-svæði: Staðaráhætta meiri en 3 af 10.000 á ári.

Ný íbúðarbyggð

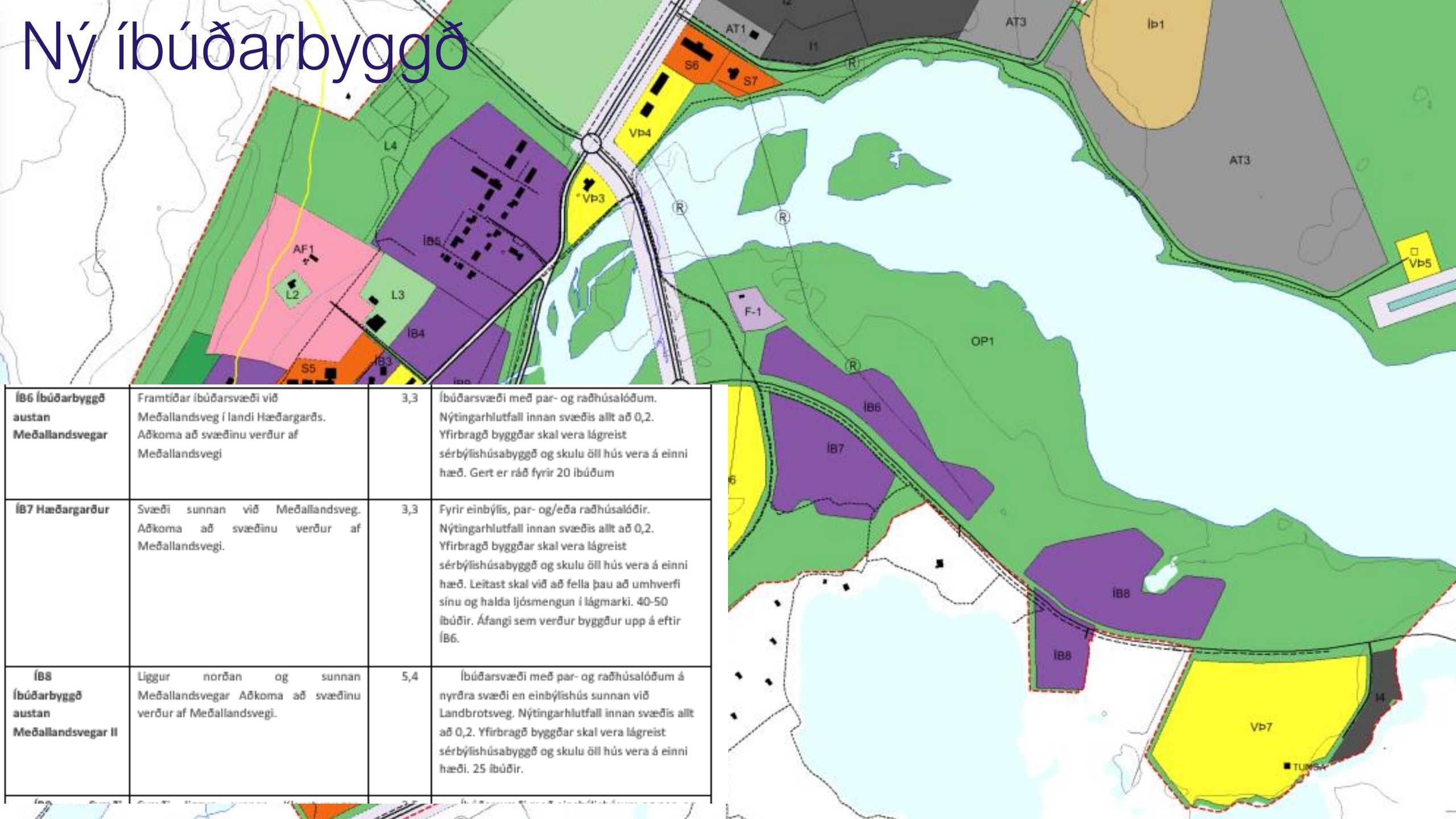

Ný íbúðarbyggð

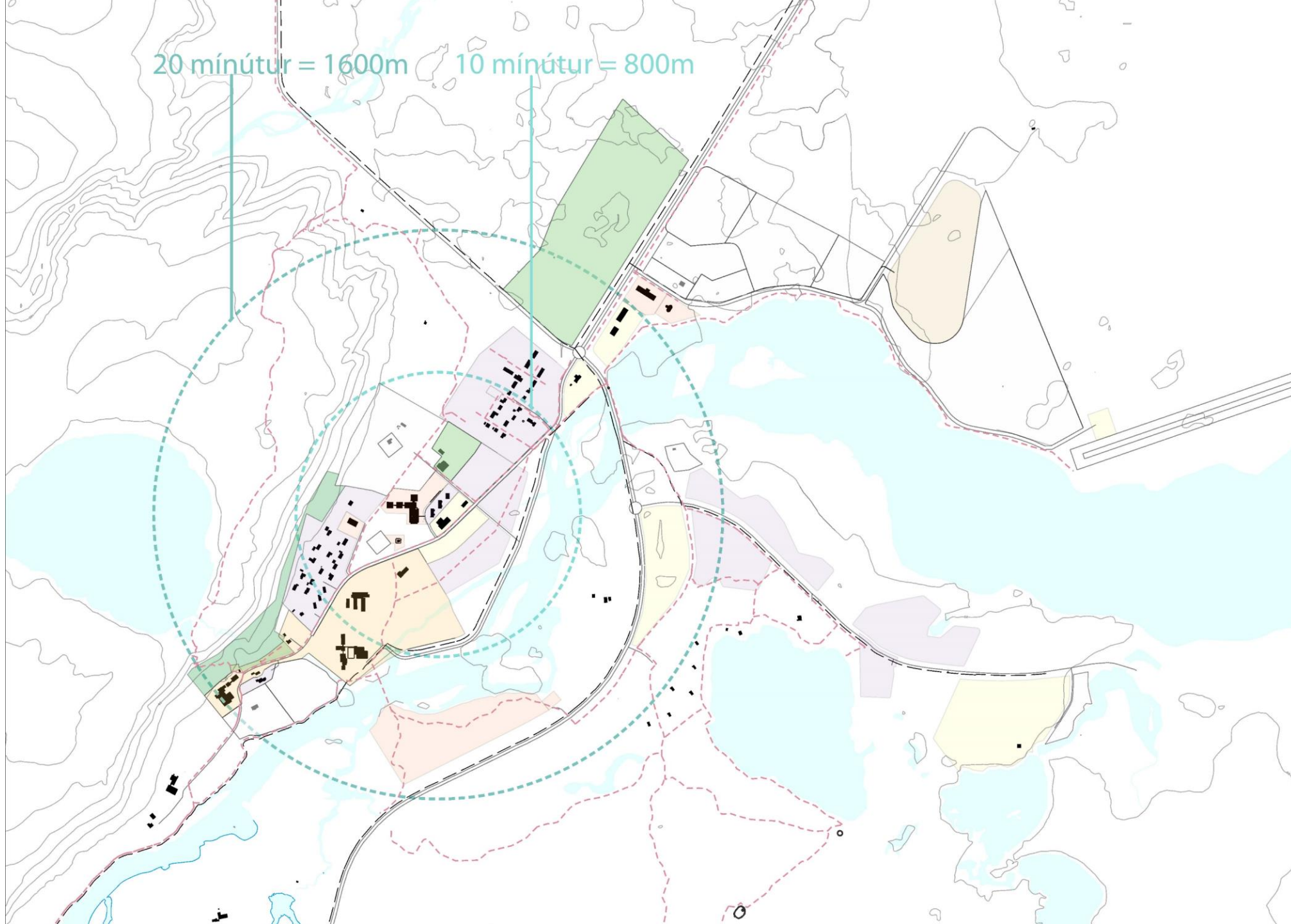
Heiti svæðis	Lýsing	Stærð (ha)	Skipulagsákvæði
IB1 Klausturshlað	Svæðið með elstu húsum staðarins þar sem fyrir eru 3 íbúðir.	0,3	Burstabær sem er byggður 1890 hefur hátt verndargildi. Íbúðir í dag eru þrjár.
IB2 Skerja- og Skriðuvellir og Klausturvegur	Elsta hverfi bæjarins. Þegar eru byggðar 19 íbúðir en innan þess eru þéttingarmöguleikar m.a. við Læknisbústaðinn við heilsugæsluna og á Preststúninu.	5,0	Á svæðinu við læknisbústaðinn er heimilt að reisa hús á einni hæð næst Skriðuvöllum en tvílyft hús á efri hluta svæðisins. Við Klausturveg skal byggðin vera lágreist og samræmast aðliggjandi byggð við Skerjavelli. Í deiliskipulagi skulu settir skilmálar vegna ofanflóðahættu. Þegar eru byggðar 19 íbúðir innan svæðisins en gert er ráð fyrir allt að 30 íbúðum til viðbótar.
IB3 Túngata	Stærð um 0,4 ha.	0,4	Innan svæðisins eru þegar byggð þrjú parhús.
IB4 Við Kirkjubæ II	Framtíðaríbúðarsvæði sem nú er nýtt fyrir landbúnað.	1,4	Svæði fyrir fjölbreytta byggð sem gæti tengst Gert er ráð fyrir 17 lóðum.
IB5 Skaftárvellir	Skaftárvellir, þegar byggt að hluta.	7,9	Svæði sem er fjölbreytt með blöndu af einbýli, parhúsum, raðhúsum og fjölbýli. Þegar hafa verið byggðar 30 íbúðir en hægt er að byggja um 25 til viðbótar, háð samningum við landeigendur.
IB9 Svæði sunnan Klausturvegar	Svæði liggur sunnan Klausturvegar, óbyggt svæði sem veltur á varnargarði við Skaftá.	3,5	Íbúðarsvæði með einsbýlishúsum og par- og raðhúsaloðum sunnan Klausturvegar. Nýtingarhlutfall innan svæðis allt að 0,2. Yfirbragð byggðar skal vera lágreist

Ný íbúðarbyggð

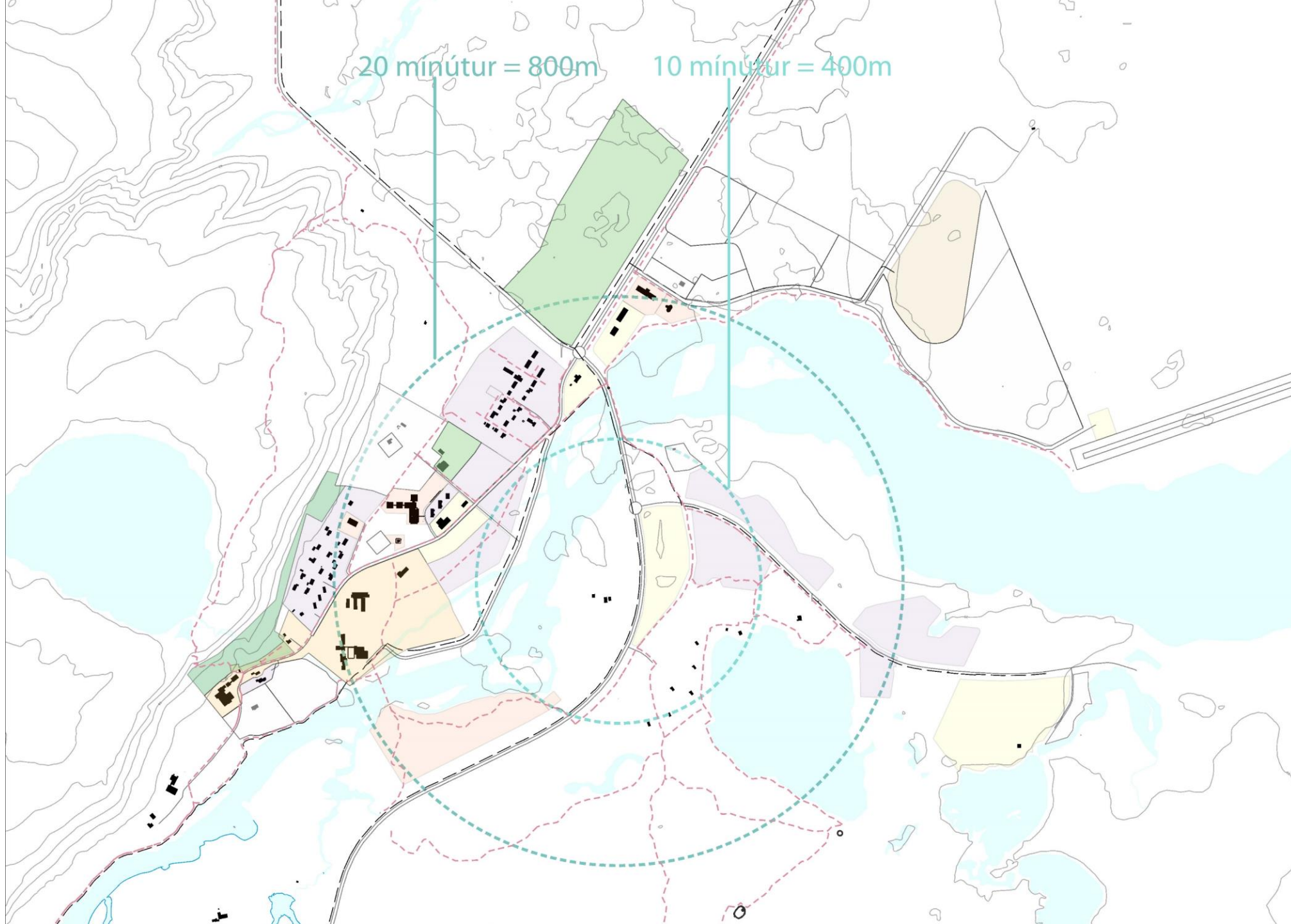
20 mínútna bærinn

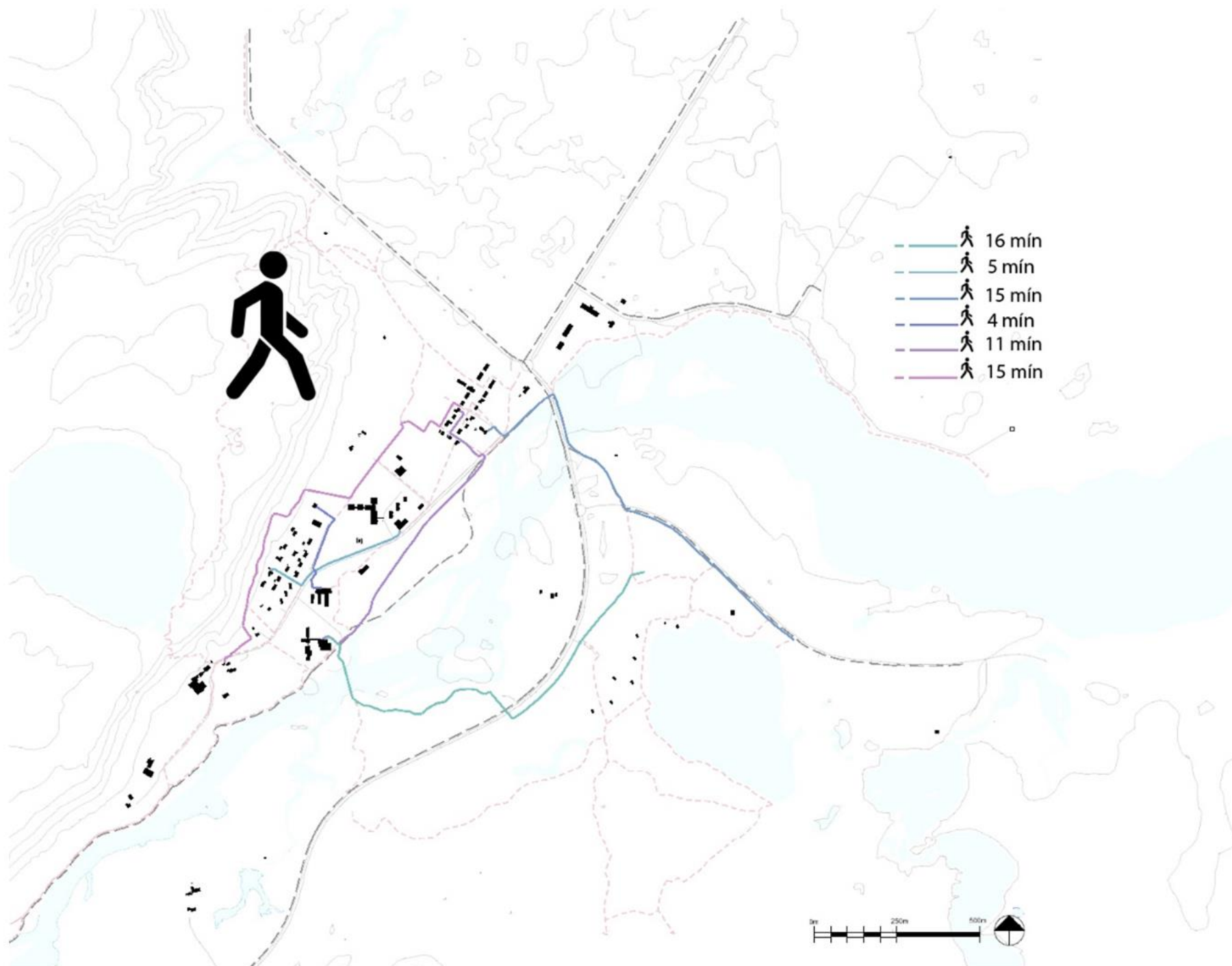
Núverandi miðja

20 mínútna bærinn

Möguleg framtíðar- miðja

3 HEILSA OG
VELLÐAN

11 SJÁLFBÆRAR BORGIR
OG SAMFÉLÖG

12 ÁBYRG NEYSLA
OG FRAMLEIÐSLA

13 AÐGERÐIR Í
LOFTSLAGSMÁLUM

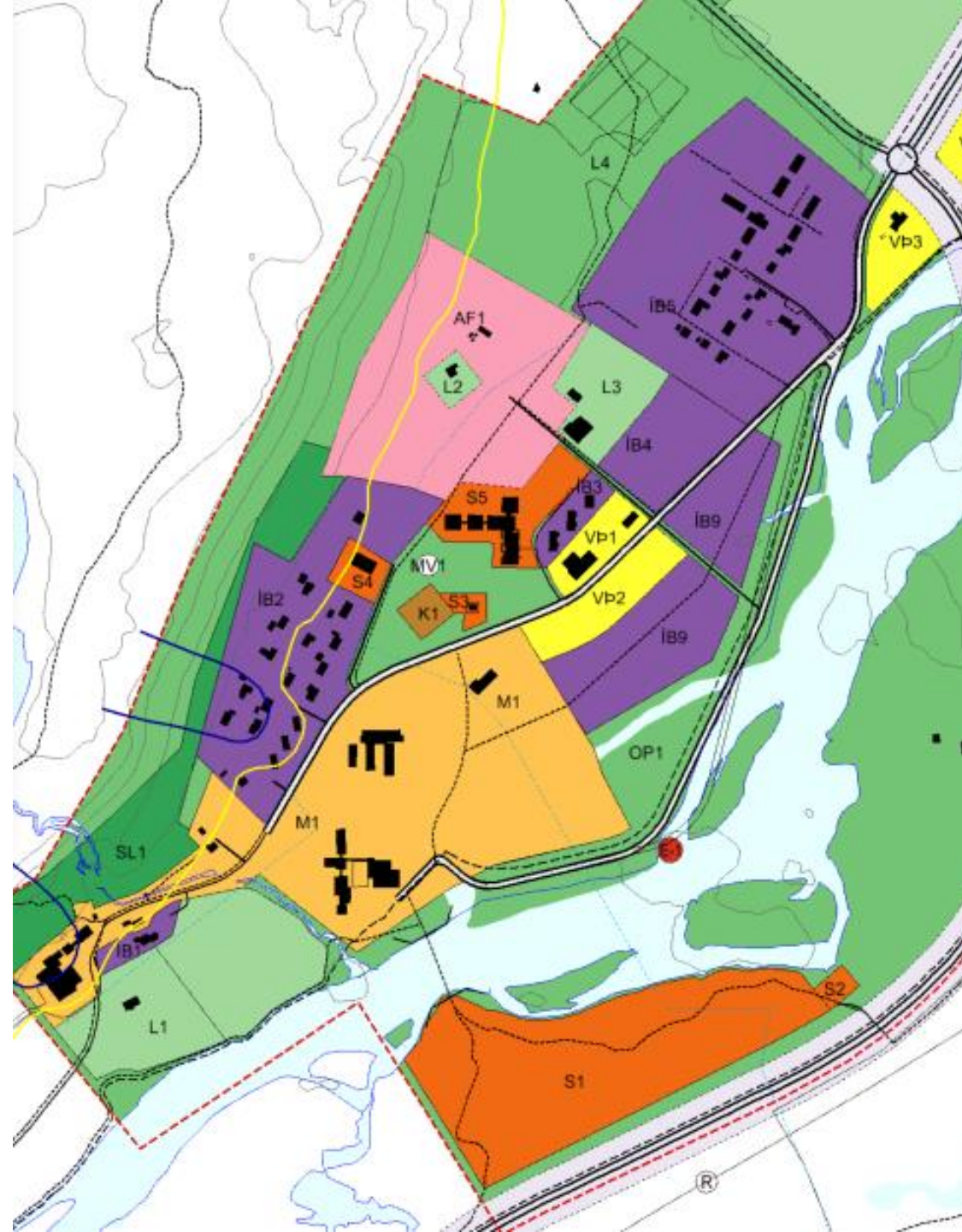

Ný íbúðabyggð sunnan Klausturvegar

Ný íbúðarbyggð sunnan Klaustursvegar hefur í flestum tilfellum óveruleg áhrif á þá umhverfispætti sem til skoðunar voru. Óljós áhrif eru á fornleifar og möguleg neikvæð áhrif vegna mögulegrar hættu flóða í Skaftá.

Samfélag <i>(viðmið sjá töflu í kafla xxx)</i>	✓
Náttúrufar og dýralíf	0
Náttúru- og menningaminjar <i>(viðmið sjá töflu í kafla xxx)</i>	0/?
Vatn, sjór og strandlína	0
Landslag/ásýnd	0
Náttúruvá/ öryggismál	⛔

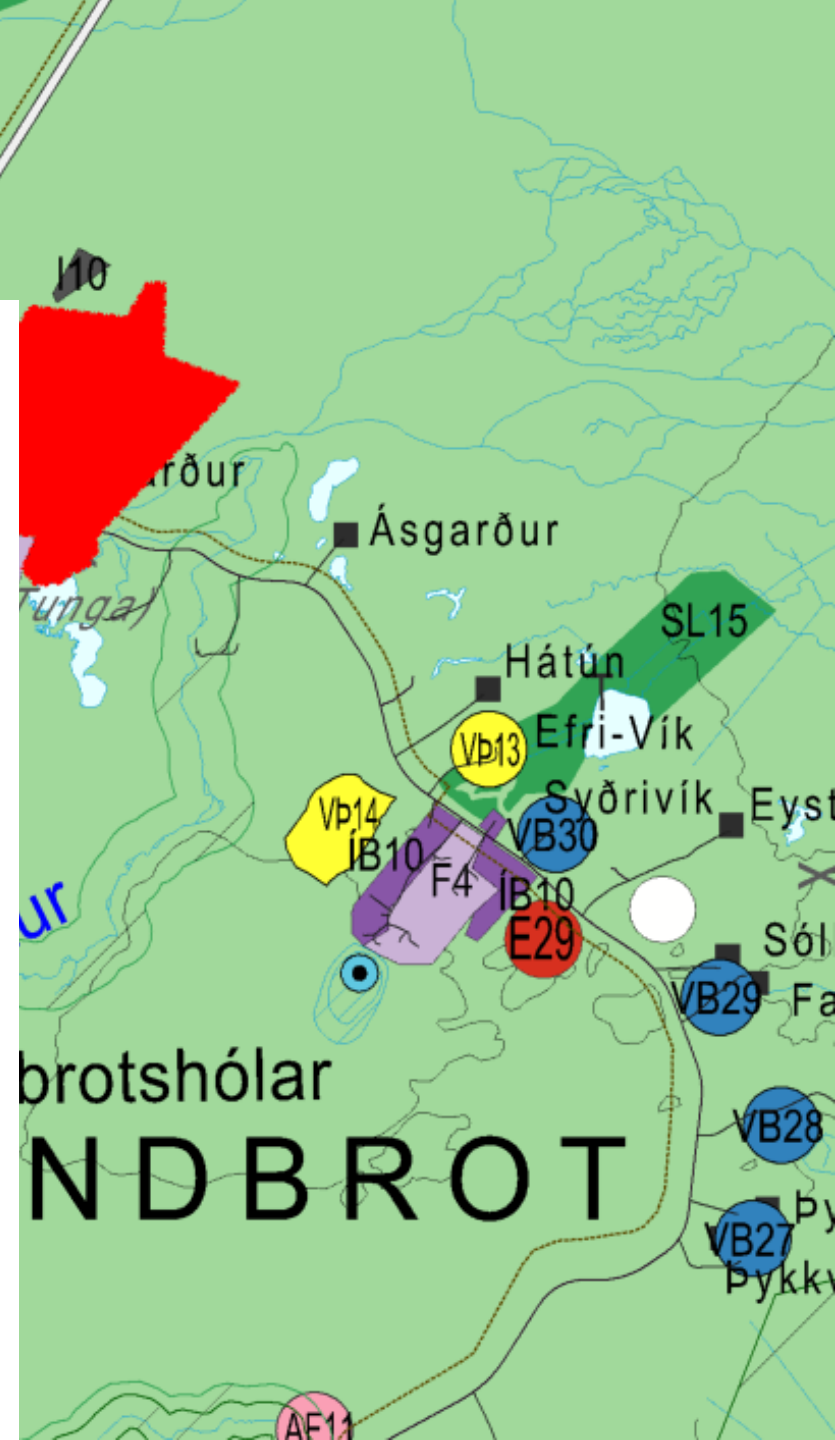

Íbúðarbyggð í dreifbýli

- Íbúðarbyggð í dreifbýli skal taka mið af yfirbragði sveitarinnar.
- Í dreifbýli verði heimilt að reisa stök íbúðarhús í samræmi við stefnu um landbúnaðarsvæði sem sett er fram í kafla 5.1 um landbúnaðarsvæði.
- Ný íbúðarhús skulu, eftir því sem við verður komið, nýta sömu heimreið og viðkomandi jörð og vera í tengslum og samhengi við aðra byggð.

Nánar er fjallað um stefnumörkun um íbúðarhús á bújörðum í kafla 5.1 um landbúnaðarsvæði.

Heiti svæðis	Lýsing	Stærð (ha)	Skipulagsákvæði
IB10 Íbúðarsvæði Efri-Vík.	Íbúðarsvæði staðsett í Landbrotshólum í landi Efri-Víkur í Landbroti.	31,0	Hámarksstærð íbúðarhúsa er 250m ² með bílskúr. Húsin mega vera ferhyrnd, L-laga eða T-laga. Þök skulu vera með risformi eða einhalla. Heimilt er að nýta rými í rishæð rúmist það innan tilskilinna hæðarmarka og aðlaga hús að landi með stallaðri gólfplötu. Heimilt er að reisa allt að 40 m ² bílgeymslu fyrir einn til tvo bíla sem hluta af íbúðarhúsinu eða stakstæða innan byggingarreits og skal gæta samræmis í útliti húss og bílgeymslu.

Frístundabyggð

- **Almenn ákvæði**

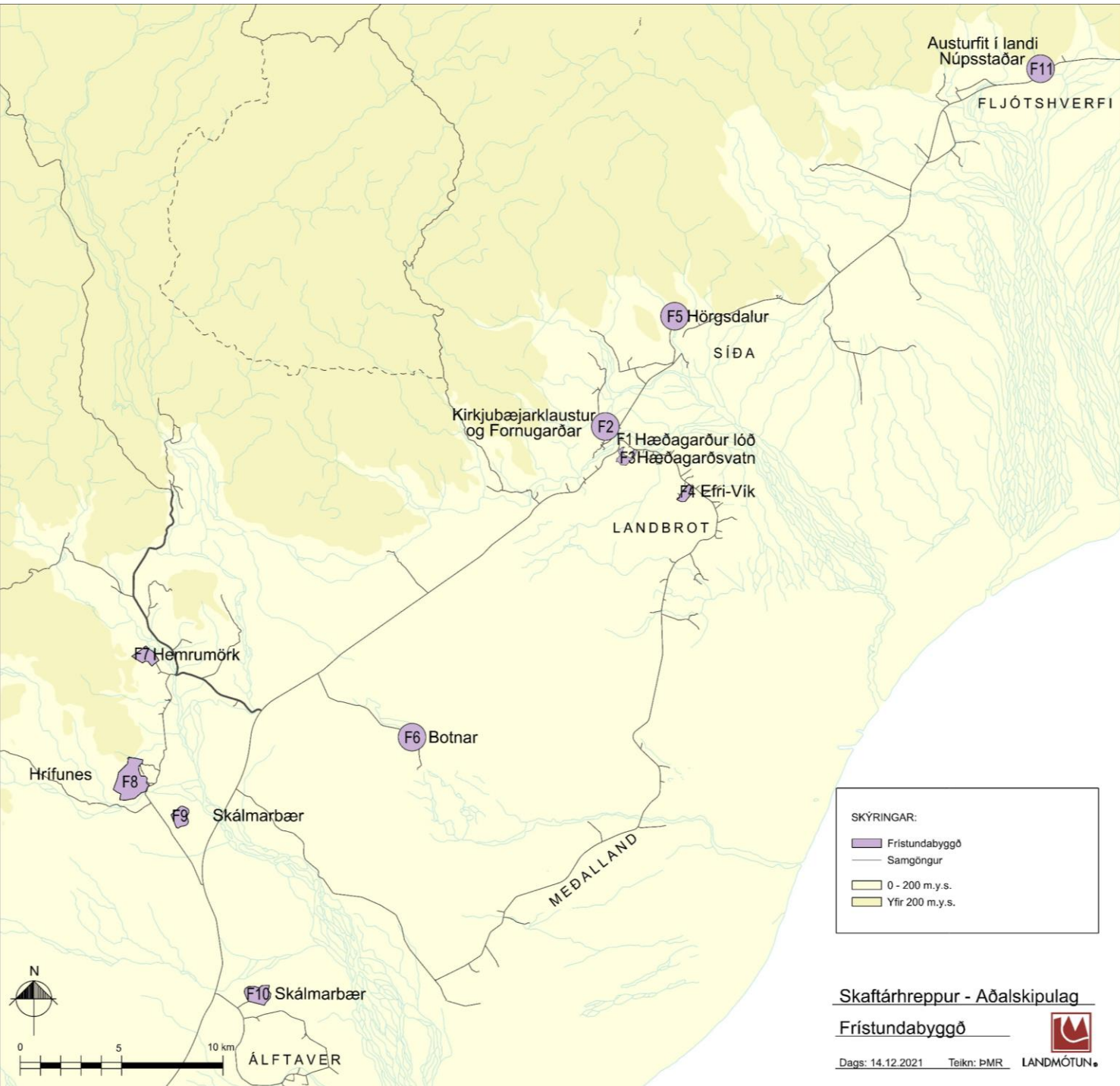
- Frekari uppbygging á eldri frístundabyggðarsvæðum verður háð því skilyrði að hún verði í samræmi við skipulag.
- Bygging þriggja eða fleiri frístundahúsa verður einungis á svæðum sem í aðalskipulagi eru skilgreind fyrir frístundabyggð og er háð deiliskipulagi fyrir svæðið.
- Að jafnaði er gert ráð fyrir að um ¼ hluti lands í frístundabyggðum verði til almennrar útivistar.
- Frístundabyggðir skulu taka mið af yfirbragði sveitarinnar þar sem það á við og fullt tillit tekið til landslags, náttúrufars, dýralífs og jarðminja við skipulag þeirra og uppbyggingu.
- Í deiliskipulagi svæða fyrir frístundabyggð skal gera grein fyrir þéttleika byggðar, fjölda og stærð lóða og aðkomu. Enn fremur skal kveðið á um stærð og gerð húsa, form, efnisnotkun, útlit og litaval nýbygginga eftir því sem við á.
- Í deiliskipulagi skal gera grein fyrir neysluvatnsöflun fyrir frístundasvæði, merkja vatnstökustaði inn á deiliskipulagsuppdrátt og skilgreina vatnsverndarsvæði eftir því sem við á. Jafnframt skal gera grein fyrir fyrirkomulagi fráveitu og farið eftir ákvæðum laga nr.9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og reglugerðar nr.798/1999 um fráveitur og skólþ.
- Í deiliskipulagi skal m.a. sýna gönguleiðir og merkja útsýnisstaði og aðra staði sem máli skipta fyrir almenna útivist eftir því sem við á, þannig að lóðir loki ekki leiðum eða svæðum sem hafa gildi fyrir almenning og viðkomandi svæði í heild.
- Tengja skal göngu- og hjólaeiðir innan svæða saman og við stofnleiðir.
- Í deiliskipulagi frístundabyggðar skal gera grein fyrir vatnstökustöðum þar sem nálgast má slökkvivatn og gera grein fyrir flóttaleiðum vegna gróður- og kjarrelda.
- Huga skal að rafhleðslutengingum fyrir bifreiðar og reiðhjól við skipulagningu frístundabyggðar.
- Innan frístundabyggðar er heimilt að vera með gistingu í flokki 1. Gisting í flokki II skv. reglugerð nr. 1277/2016 um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald er heimil hafi starfsemin tilskilin leyfi og allir lóðarhafar innan frístundasvæðis samþykki gistingu í flokki II skv. reglugerð nr. 1277/2016 nema samþykktir félags sumarhúsaeygenda innan svæðisins kveði á um annað. Slík starfsemi skal vera í samræmi við reglugerð nr. 1277/2016, m.s.br. Tegund gististaða er frístundahús. Hús utan þéttbýlis sem er nýtt til tímabundinnar dvalar. Útleiga á stökum herbergjum til mismunandi einstaklinga innan sömu fasteignar er óheimil.

Frístundabyggð

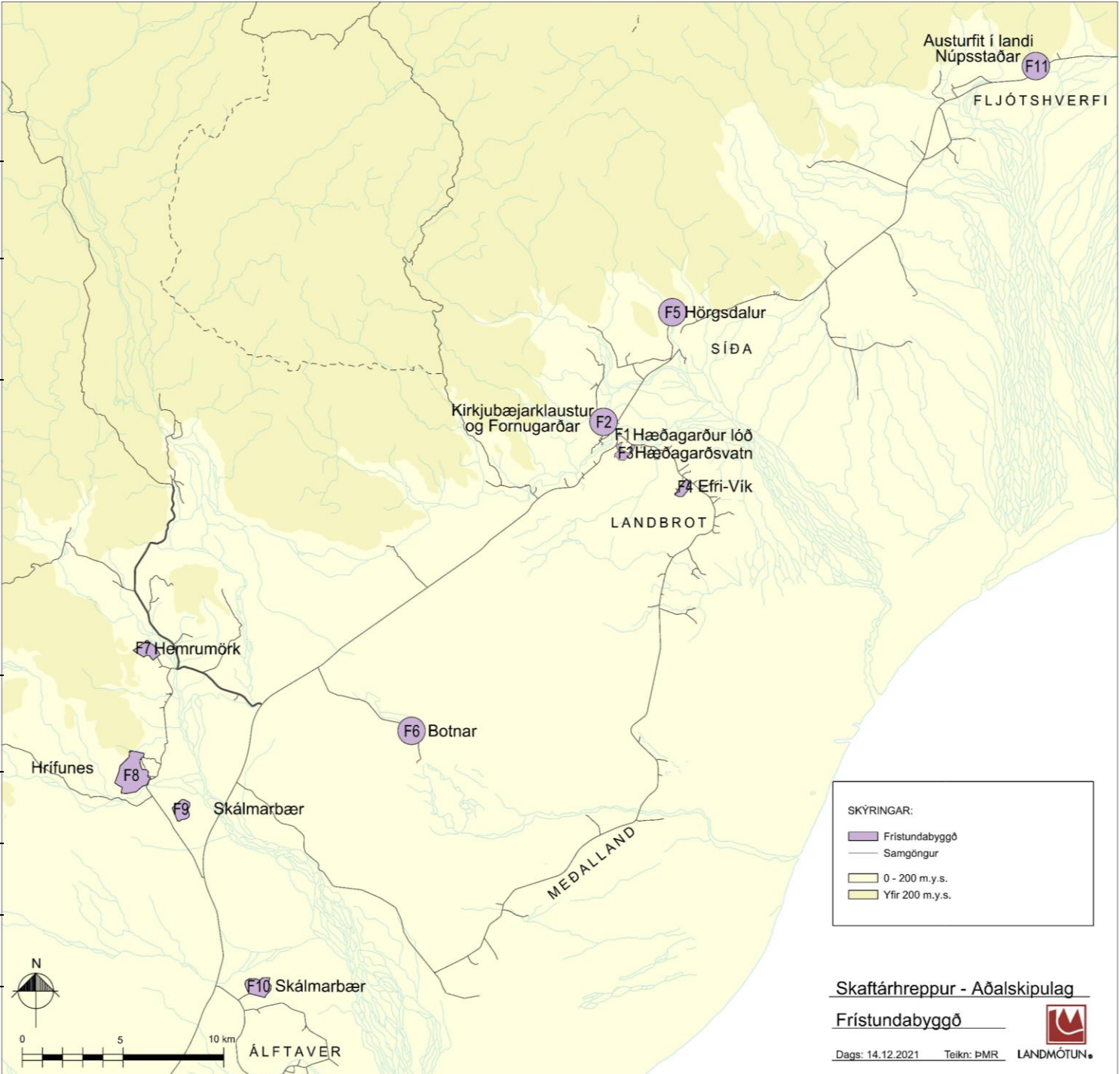
Þéttbýli				
Nr.	Heiti	Lýsing	Stærð (ha)	Skipulagsákvæði
F-1	Hæðargarður-lóð	Stök sumarhúsaloð í landi Hæðargarðs innan þéttbýlisins á Kirkjubæjarklaustri.	0,5	Ein lóð, ekki er gert ráð fyrir fleiri sumarhúsum innan svæðisins.
	Samtals		0,5	1 lóð.

Dreifbýli				
Nr.	Heiti	Lýsing	Stærð (ha)	Skipulagsákvæði
F-2	Kirkjubæjarklaustur og Fornugarðar	Tvær stakar frístundalóðir í jaðri þéttbýlisins á Kirkjubæjarklaustri.	1,2	Tvær lóðir, ekki er gert ráð fyrir fleiri sumarhúsum innan lóðanna.
F-3	Hæðargarðs-vatn	Á svæðinu er samþykkt deiliskipulag frá 2002, með breytingu frá 2013. Samkvæmt deiliskipulaginu eru 56 lóðir á svæðinu, 0,2-1 ha að stærð.	38	56 lóðir
F-4	Efri-Vík	Svæðið er vestan Landbrotsvegur og er um 33 ha. Deiliskipulag samþ. júní 1993. Frístundalóðirnar eru samtals 18 og eru á bilinu 0,4 – 1 ha að stærð. Heimilt er að byggja allt að 220 m ² sumarhús auk 25 m ² gestahúss eða geymslu. Húsin mega vera ferhyrnd, L-laga eða T-laga.	33	18 lóðir
F-5	Hörgsdalur	Deiliskipulag gerir ráð fyrir 15 lóðum fyrir sumarhús og tveimur lóðum fyrir þjónustuhús og þjónustuherbergi. Einnig er tjaldstæði á svæðinu.	2	17 lóðir

Frístundabyggð

F-6	Botnar	Svæðið tekur til 5 lóða 0,74-0,87 að stærð en heildarstærð er 3,8 ha. Deiliskipulag samþykkt 29.7 1992.	3,8	5 lóðir
F-7	Hemrumörk	Sumarbústaðarsvæði úr landi Hemru. Hluti svæðisins er þegar byggður en hluti þess óbyggður. Gert er ráð fyrir allt að 25 lóðum 0,5-1,5 ha að stærð skv. deiliskipulögum.	127,4	25 lóðir
F-8	Hrífunes	Frístundabyggð – Í gildi er deiliskipulag fyrir svæðið. Á svæðinu er náttúrulegur birkiskógur og skal staðsetning húsa, lega göngustíga og vega miðast við að lágmarka rask í skóginum og spilla öðrum gróðri sem minnst. Ef brýn nauðsyn er að fella tré skal það gert í samráði við Skógræktina. Framkvæmdaraðili skal einnig vinna að mótvægisáðgerðum í samvinnu við Skógræktina. Í deiliskipulagi eru settir skilmálar um varðveislu núverandi gróðurs og gróðursetningu nýrra trjáa.	233	77 lóðir
F-9	Skálmarbær	Áætluð uppbygging sunnan við jarðamörkin við Hrífunes. Ekki hefur verið unnið deiliskipulag fyrir svæðið. Stærð 66 ha.	66	12 lóðir
F-10	Skálmarbær	Deiliskipulag samþykkt 9. janúar 2004. Þar sem gert er ráð fyrir 15 lóðum á ca. 97 ha.	97	15 lóðir
F-11	Austurfit í landi Núpsstaðar	Svæðið er um 1,2 ha en deiliskipulag var samþykkt í byggingarnefnd 14.6 1990.	1,2	2 lóðir
samtals			602,6	234 lóðir

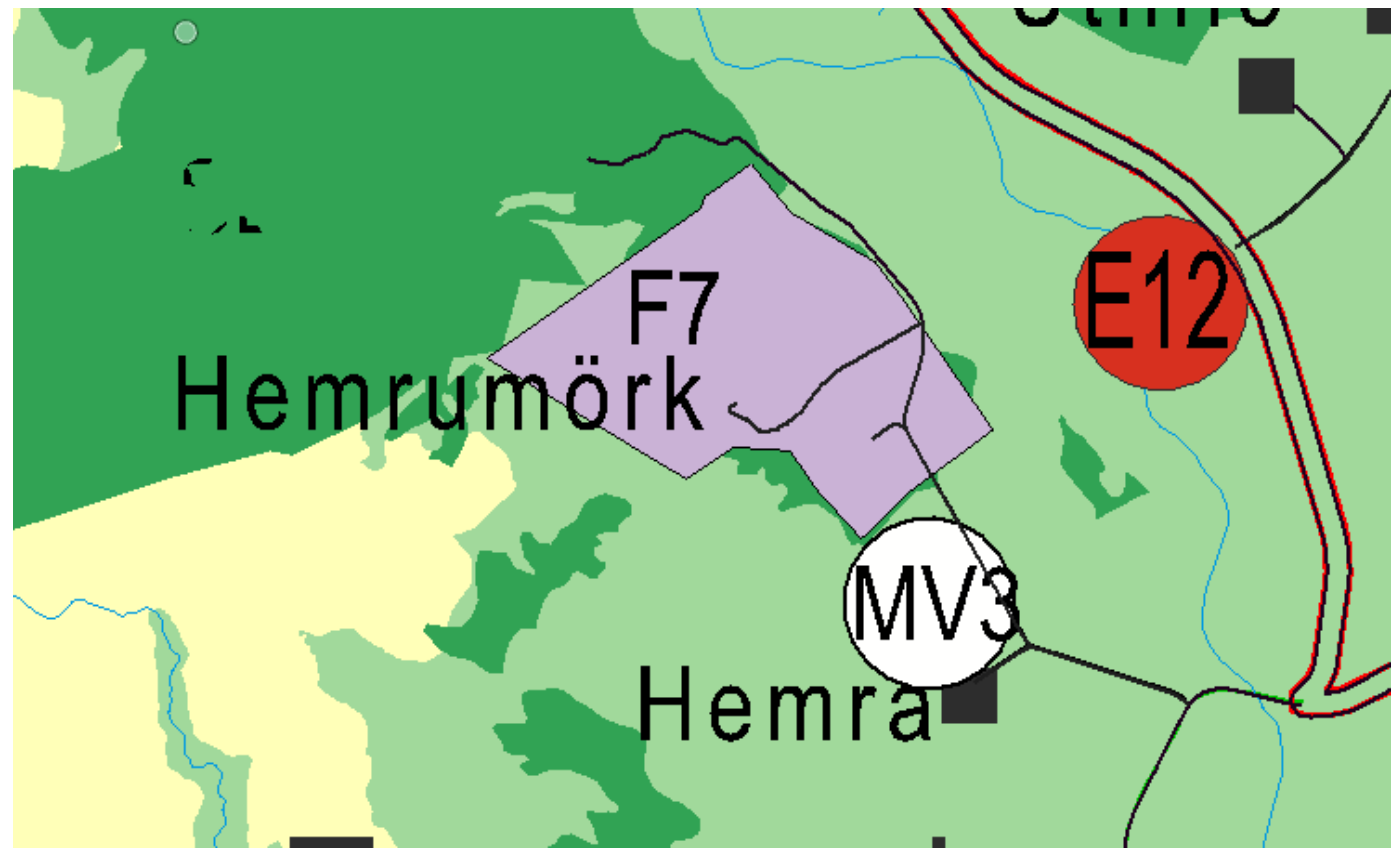

Nýtt frístundasvæði - Hemrumörk

F-7

Hemrumörk

Sumarbústaðarsvæði úr landi Hemru. Hluti 127,4 25 lóðir
svæðisins er þegar byggður en hluti þess
óbyggður. Gert er ráð fyrir allt að 25 lóðum 0,5-
1,5 ha að stærð skv. deiliskipulögum.

Frístundabyggð í Hemrumörk

Stefna aðalskipulags um stækkun verslunar- og þjónustusvæðis í landi Hemrumarkar er talin hafa jákvæð áhrif á samfélag. Óveruleg áhrif á vatnafar og náttúrvá og öryggismál. Möguleg neikvæð eða óveruleg áhrif á náttúrfar og dýralíf og landslag og ásýnd.

Samfélag (viðmið sjá töflu í kafla xxx)	
Náttúrufar og dýralíf	 0
Náttúru- og menningaminjar (viðmið sjá töflu í kafla xxx)	?
Vatn, sjór og strandlína	0
Landslag/ásýnd	0
Náttúruvá/ öryggismál	0

Atvinnulíf

- Stefnumörkun í stoðgreinum atvinnulífsins.
- Helstu stoðir atvinnulífsins eru ferðapjónusta og landbúnaður
- Að auka fjölbreytni í atvinnulífi sveitarfélagsins.
- Frekari uppbygging, aukin fjölbreytni og hagkvæmnisjónarmið.
- Framboð á gistingu og annarri þjónustu fyrir ferðamenn, gistileyfi, útleigur og afþreying

Atvinnulíf

Meginmarkmið

Eitt af meginmarkmiðum Aðalskiplags Skaftárhrepps er að skapa skilyrði fyrir áframhaldandi vöxt og velgengni í helstu atvinnugreinum í sveitarfélaginu en stefna um leið á aukna verðmætasköpun í sveitarfélaginu byggða á nýsköpun, hugviti, og tækni, með áherslu á hringrásarhugsun í þágu sjálfbærni. Með eflingu hringrásarhagkerfisins má draga úr sóun og stuðla að verðmætasköpun og velsæld án þess að ganga frekar á náttúruna.

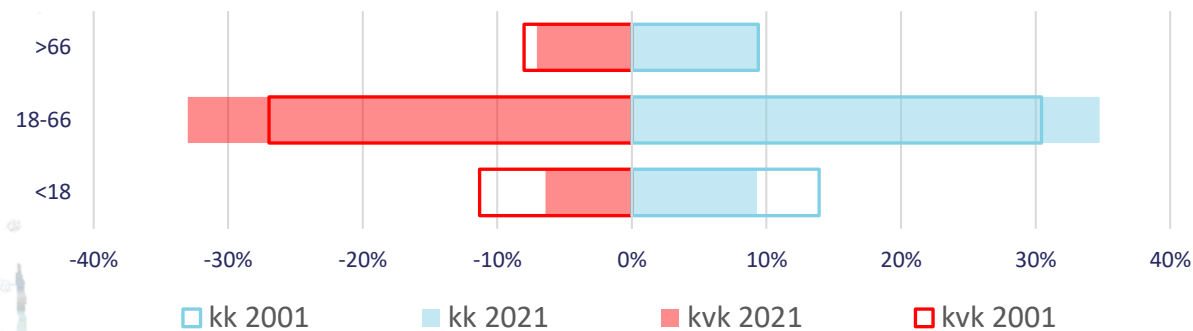
Atvinnulíf

Almenn ákvæði

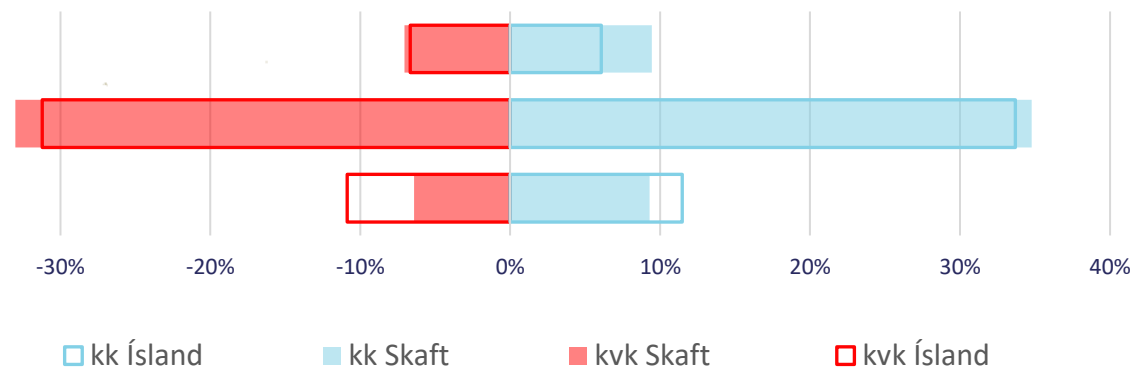
- Laða grænar fjárfestingar til sveitarfélagsins og leita leiða til nýsköpunar og fjölbreyttra tækifæra í atvinnumálum, að skapa til eitthvað nýtt eða bæta það sem fyrir er og stuðla þannig að framþróun.
- Skoða möguleika á þróun grænna iðngarða á svæðinu, m.a. með skipulagi og undirbúningi svæða og tækifæra.
- Huga að raforkuþörf og annarri aðstöðu fyrir iðnað í sveitarfélaginu og tryggja afhendingaröryggi raforku.
- Skoða tækifæri sem grænir iðngarðar skapa til að auka fýsileika Skaftárhrepps til uppbyggingar og fjárfestingar í fjölbreyttum verkefnum sem fallið gætu undir græna iðngarða.
- Kanna tækifæri til eflingar hringrásarhagkerfis í Skaftárhreppi.

Atvinna

Hlutfall fólks á vinnualdri í Skaftárhreppi árin
2001 og 2021

Hlutfall fólks á vinnualdri í Skaftárhreppi og landinu
öllu 2021

Landbúnaðarsvæði

Almenn ákvæði

- Sjálfbær landbúnaður verði stundaður í sveitarfélaginu og stuðlað að aukinni fjölbreytni í ræktun í hefðbundnum sem og nýjum búgreinum, s.s. kornrækt.
- Stuðlað verði að hagkvæmari landnotkun samfara eðlilegri þróun og nýbreytni í búskap.
- Gerð verði hagkvæmnikönnun á landnotkun á bújörðum sem verði grundvöllur hagræðingar og nýbreytni í búskap og búskaparháttum.
- Verndun lands og þróun gróðurfars haldist í hendur við skynsamlega landnýtingu og val búgreina.
- Stutt verði við þann landbúnað sem er til staðar og möguleika til uppbyggingar og nýsköpunar tryggðir.
- Mat á kolefnisbúskap vistgerða verði tekið inn í skipulagsvinnu til að vernda þau svæði þar sem kolefni binst en svæði þar sem er kolefnistap verði skoðuð sérstaklega.
- Góð landbúnaðarsvæði verði áfram nýtt til landbúnaðar. Ræktuð svæði, svæði sem teljast auðræktanleg og góð beitarlönd skulu varðveitt sem slík. Leitast skal við að beina íbúðarbyggð, frístundabyggð, þjónustustarfsemi, skógrækt eða annarri starfsemi annað eftir því sem kostur er.
- Þess skal gætt að breytt nýting landbúnaðarlands hafi ekki óafturkræf áhrif og gerð grein fyrir áhrifum hagnýtingarinnar á landbúnaðarframleiðslu, m.a. um hvar hægt er að rækta eða beita í staðinn áður en ákvörðun um breytta landnotkun er tekin.
- Tengsl landbúnaðar og ferðaþjónustu verði efld.
- Hefðbundin hlunnindanýting verði tryggð.

Landbúnaðarsvæði

- Merkingar á lögbýlum, eyðibýlum, ferðaleiðum og söguslóðum innan svæðisins verði bættar.
- Vargi og meindýrum s.s. mink og ref verði haldið í skefjum.
- Ágengar plöntutegundir verði kortlagðar og þeim haldið frá hálendinu og náttúrufræðilega mikilvægum svæðum.
- Lögð er áhersla á eflingu hefðbundins landbúnaðar sem atvinnugreinar og að uppbygging stoðgreina hans verði auðvelduð.
- Á landbúnaðarsvæðum er heimilt að nýta byggingar sem eru til staðar og reisa nýbyggingar fyrir atvinnustarfsemi, sem fellur vel að búrekstri og nýtingu viðkomandi jarðar og hefur ekki neikvæð áhrif á umhverfi sitt, án þess að gera þurfi grein fyrir þeirri landnotkun á aðalskipulagsupprætti. Fyrst og fremst er átt við atvinnugreinar sem eru viðbót við búreksturinn og stoðgreinar við landbúnað sem falla vel að og eru hagkvæm viðbót við hefðbundna starfsemi á landbúnaðarsvæðum. Markmiðið er m.a. að gefa kost á nýtingu þess húsakosts sem fyrir er á viðkomandi bæjum með minni háttar viðbótum og breytingum án þess að breyta þurfi aðalskipulagi, auðvelda bændum að skjóta fleiri stoðum undir búrekstur og tryggja áframhaldandi nýtingu jarða.
- Tryggðir verði möguleikar til úrvinnslu landbúnaðarafurða heima í héraði með því að gera ráð fyrir að vinnsla á afurðum geti farið fram á býlum og að mannvirki því tengd verði innan landbúnaðarsvæða. Þetta á einnig við um heimasláturhús og sölu- eða veitingahús þar sem vara af býlinu er seld.
- Stofnanir sveitarfélagsins nýti sér þjónustu og afurðir landbúnaðarins þar sem því verður við komið.
- Samfélagsleg ábyrgð verði leiðarljós fyrirtækja í landbúnaði í sveitarfélaginu.

Flokkun landbúnaðarlands

Litið er á gott landbúnaðarland sem auðlind og taka ákvæði aðalskipulagsins mið af því. Leitast skal við að haga nýtingu góðs landbúnaðarlands í samræmi við meginmarkmið jarðalaga þannig að ekki verði skertir möguleikar til þess að nýta landið til bívöruframleiðslu í framtíðinni.

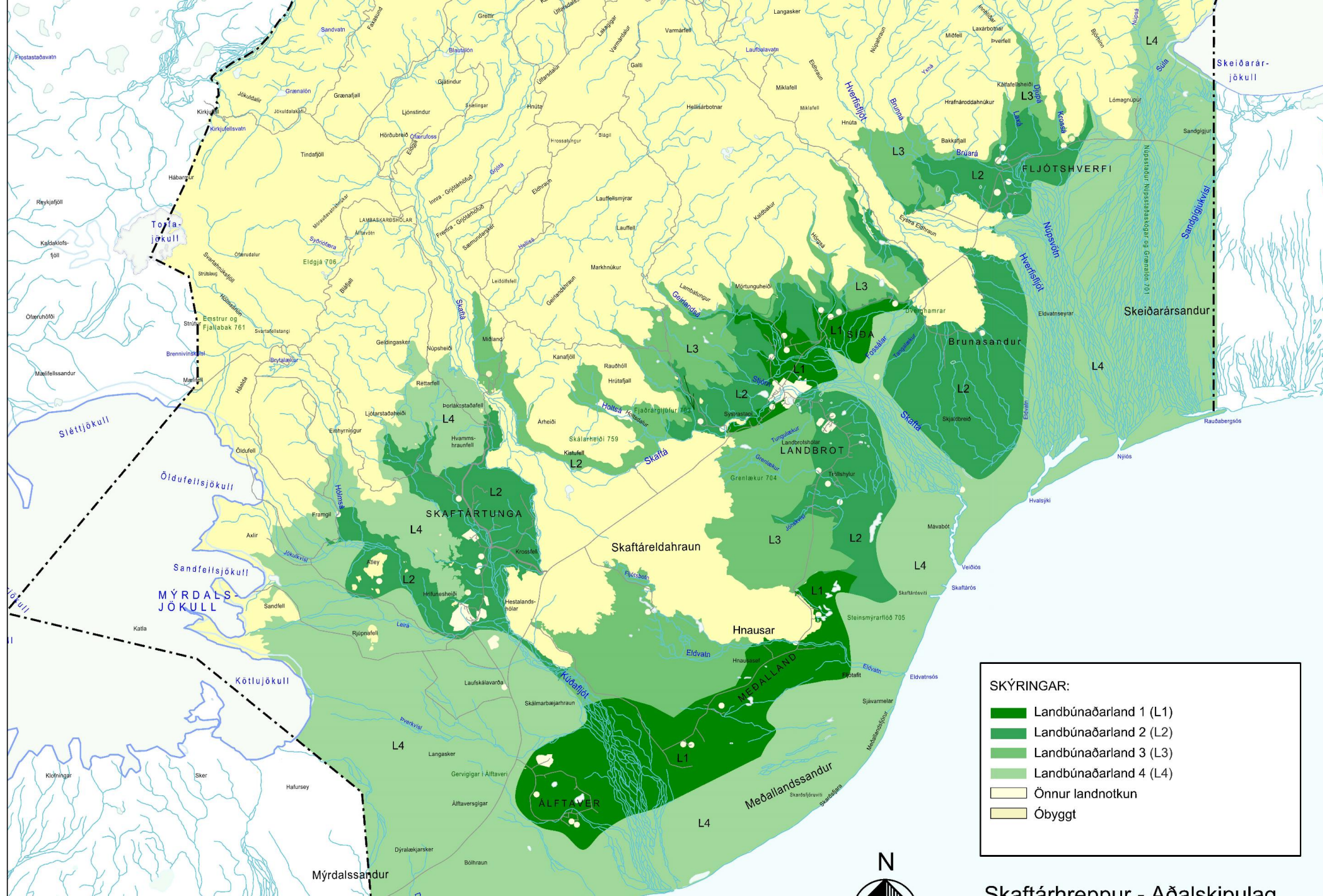
Landbúnaðarlandi er skipt upp í fjóra flokka sem eru skilgreindir á skipulagsupprætti.

L1. Mjög gott ræktunarland. • Góður móajarðvegur og steinefnaríkar mýrar. • Steinefnahluti jarðvegsins að jafnaði fínkornóttur (sendin mylsna) og ekki með grófri möl. • Jarðvegsþykkt (dýpt niður á klöpp) a.m.k. 75 cm. • Land vel þurrt eða auðvelt að þurrka það. • Ekki miklar mishæðir í landinu. • Halli innan við 4% (2,29°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 100 m.

L2. Gott ræktunarland. • Mýrar með miklu af lífrænum efnum, lakari móar og góðir sandar og melar. • Steinefnahluti jarðvegsins að jafnaði fínkornóttur og ekki með mjög grófri möl. • Jarðvegsþykkt a.m.k. 50 cm. • Land vel þurrt eða auðvelt að þurrka það. • Ekki mjög miklar mishæðir í landinu. • Halli innan við 8% (4,57°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 200 m. Djúpur grasmói sem færi í I. flokk ef halli og þurrkstig er í lagi. 17

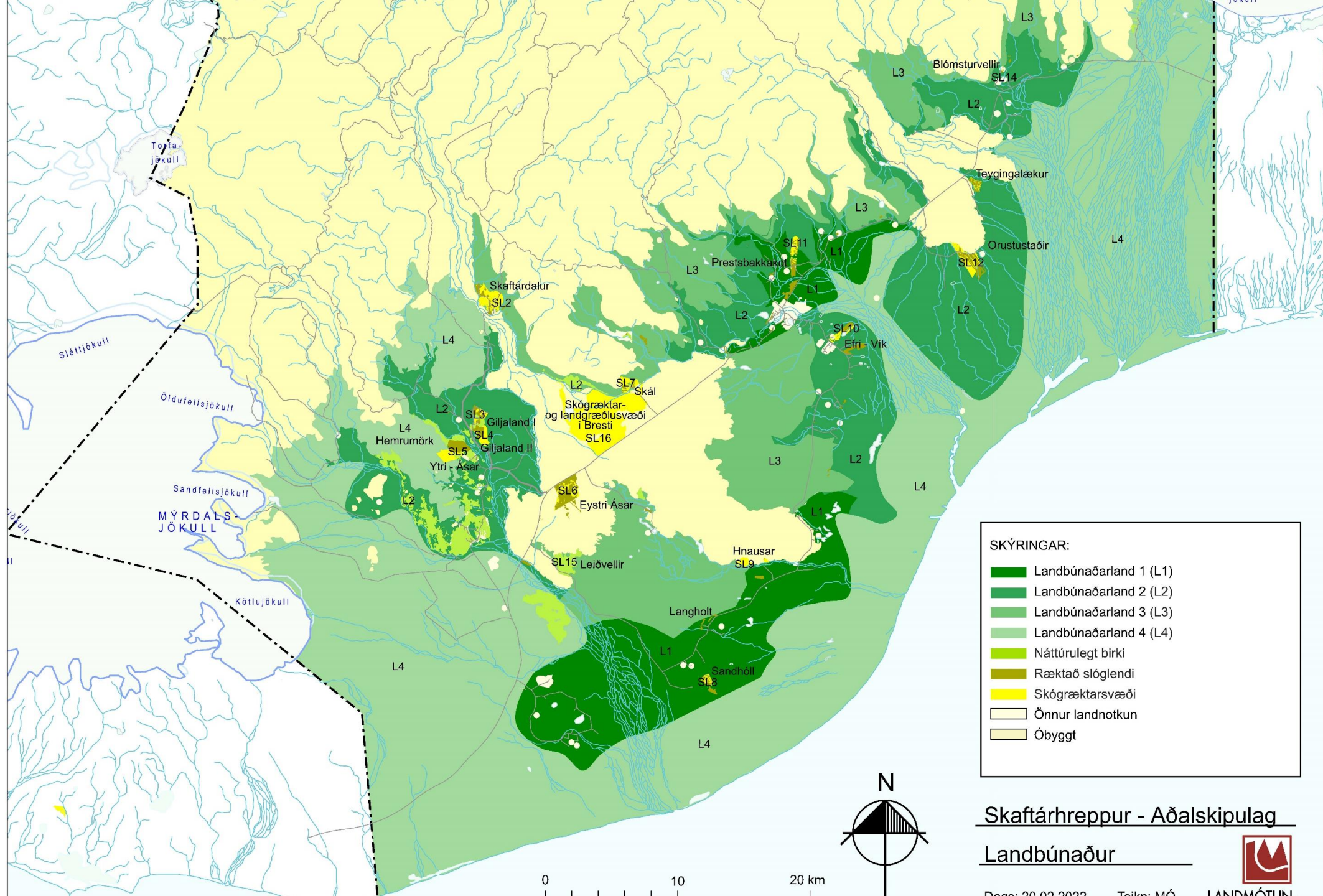
L3. Sæmilegt ræktunarland. • Lakari mýrar, móar, melar og sandar. • Steinefnahluti jarðvegsins ekki grófari en svo að hægt sé að vinna hann án vandræða. • Jarðvegsþykkt a.m.k. 25 cm. • Þurrkunarskilyrði sæmileg. • Mishæðir ekki meiri en svo að þær hamli notkun landbúnaðartækja. • Halli innan við 12% (6,84°). • Hæð yfir sjó að jafnaði undir 300 m.

L4 Lélegt ræktunarland. Í þennan flokk fellur land neðan 300 m sem ekki uppfyllir skilyrði hinna flokkanna þriggja. Þetta land hentar ekki til akuryrkju en getur hentað vel til beitar, skógræktar eða fyrir tún.

SKÝRINGAR:

- Landbúnaðarland 1 (L1)
- Landbúnaðarland 2 (L2)
- Landbúnaðarland 3 (L3)
- Landbúnaðarland 4 (L4)
- Önnur landnotkun
- Öbyggt

SKÝRINGAR:

- Landbúnaðarland 1 (L1)
- Landbúnaðarland 2 (L2)
- Landbúnaðarland 3 (L3)
- Landbúnaðarland 4 (L4)
- Náttúrulegt birki
- Ræktað slóglendi
- Skógræktarsvæði
- Önnur landnotkun
- Öbyggt

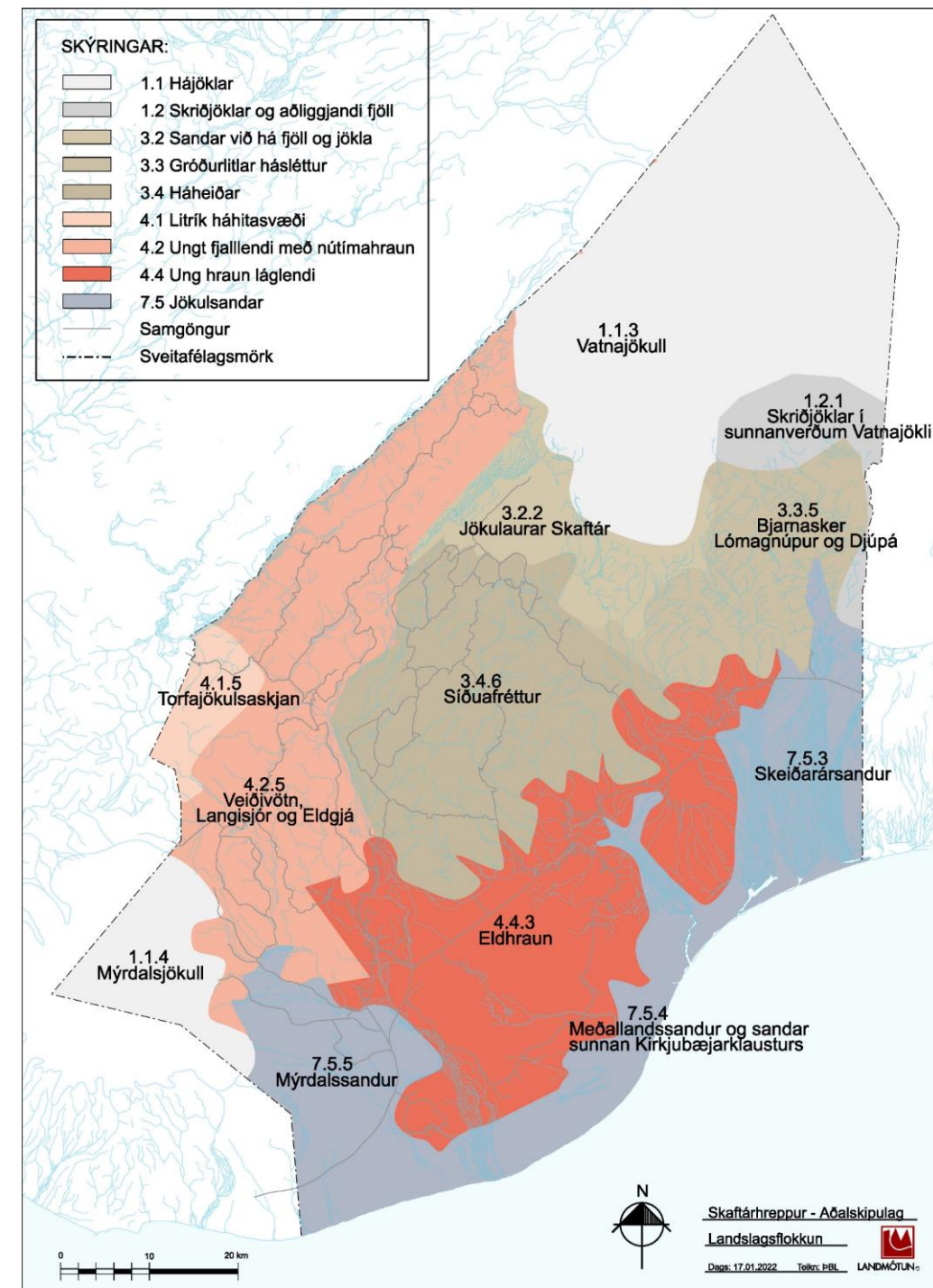
Skaftárhreppur - Aðalskipulag

Landbúnaður

Landslagsflokkun

- Samkvæmt landslagsflokkun í leiðbeiningaritinu Landslag á Íslandi, flokkun og kortlagning landsgerða á landsvísu er Skaftárhreppur í fimm landslagsflokkum.

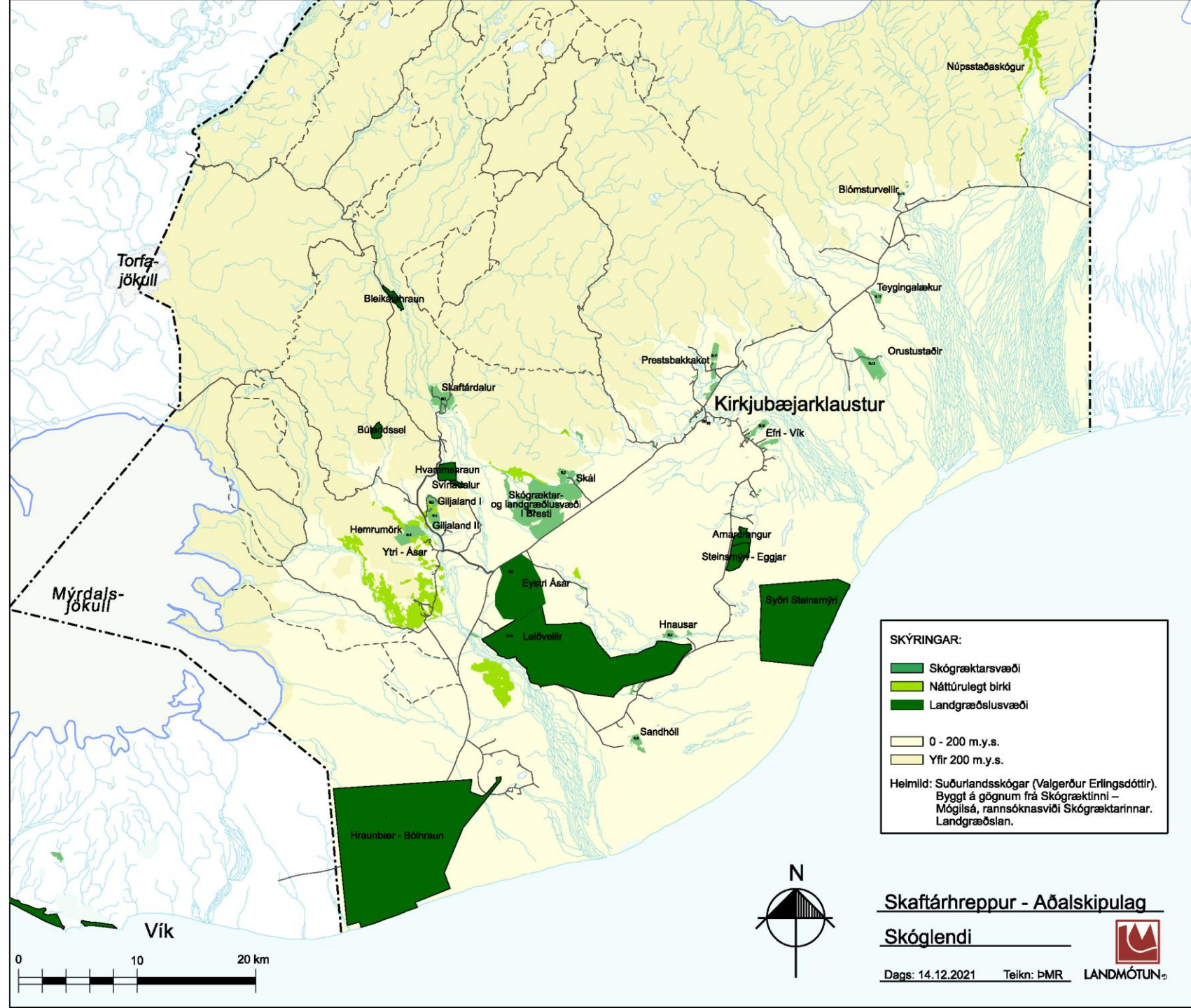
Landskipti

- Við landskipti skal taka tillit til verndarsvæða og góðs landbúnaðarlands. Byggingar á nýjum lóðum/spildum skulu nýta sem best þau veitu- og samgöngukerfi sem fyrir eru. Ekki verða heimiluð landskipti nema aðgengi að nýjum spildum frá þjóðvegi sé tryggt. Gera þarf grein fyrir áætlaðri nýtingu lands þegar óskað er landskipta. Markmiðið með takmörkun á landskiptum er að leitast við að tryggja að landbúnaðarland verði áfram nýtt til landbúnaðar og matvælaframleiðslu og halda í dreifbýlisyfirbragð.

Skógræktar- og landgræðslusvæði

SL9 Skógræktar- og landgræðslusvæði í Bresti. 1360

Nýtt svæði þar sem græða á upp sandsvæði þar sem Skaftá hefur farið um í hlaupum. Grætt verður upp með innlendum tegundum, þá helst birki og víði. Gæta þarf sérstaklega að því að nálægar og náttúrulegar vistgerðir verði ekki fyrir tjóni af völdum skógræktarinnar. Hafa ber í huga að skerða ekki vatnsrennsli til linda framan við Eldhraun.

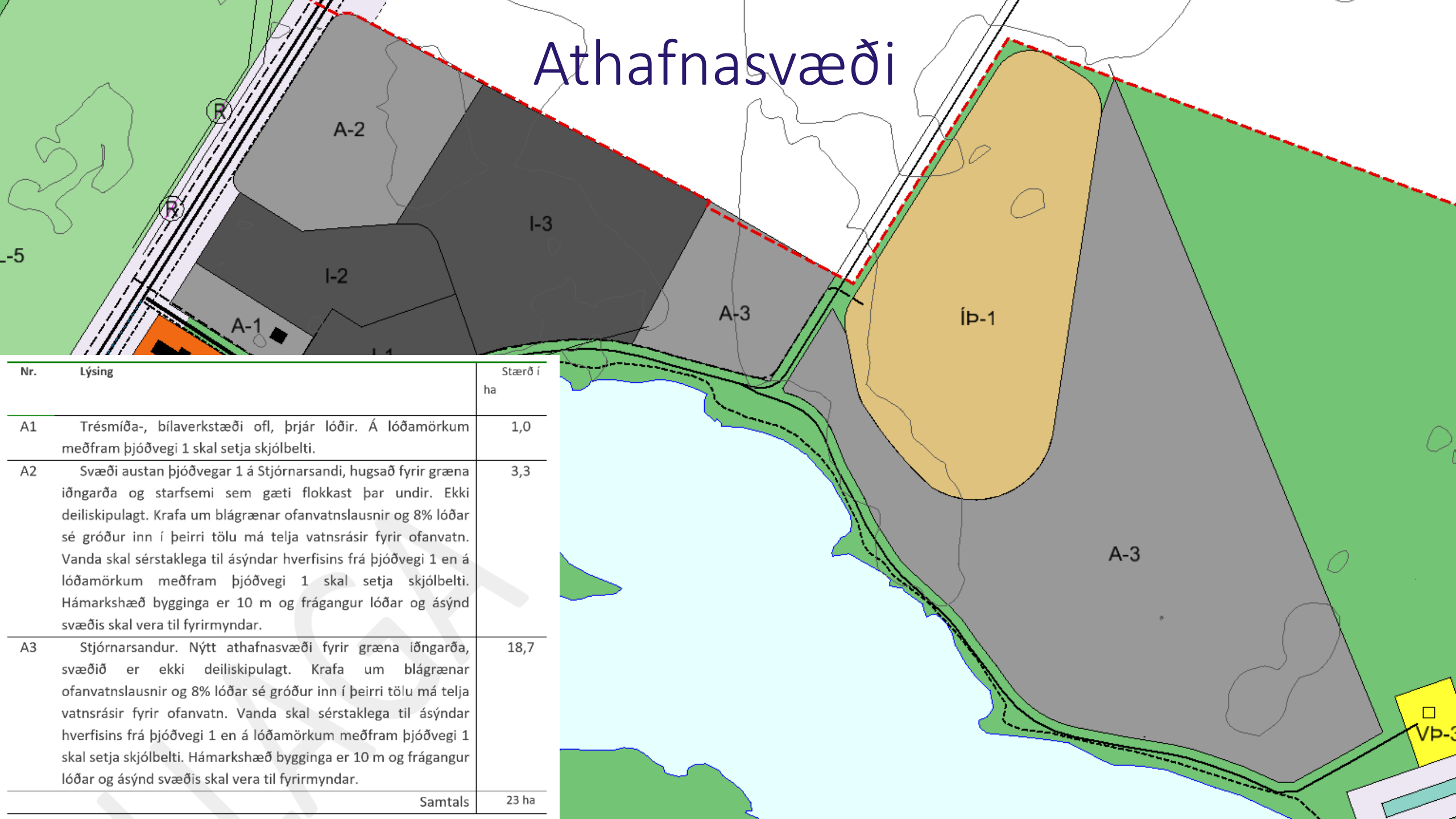

Land- og skógræktarsvæði í Bresti

Land- og skógræktarsvæði í Brestum hefur jákvæð áhrif á samfélag og náttúruvá þar sem verið er að auka við fjölbreytileika í atvinnu og auka þol gagnvart náttúruvá. Óljós eða óverleg áhrif á menningaminjar eða náttúruvernd en óljós eða neikvæð áhrif á ásýnd og náttúrufar svæðisins þar sem skógrækt mun breyta svæðinu talsvert frá núverandi ástandi.

Samfélag (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	✓
Náttúrufar og dýralíf (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	0
Náttúru- og menningaminjar (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	? 0
Vatn, sjór og strandlína (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	0
Landslag/ásýnd (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	⛔
Náttúruvá/ Öryggismál (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	✓

Athafnasvæði

Nr.	Lýsing	Stærð í ha
A1	Trésmíða-, bílaverkstæði ofl, þrjár lóðir. Á lóðamörkum meðfram þjóðvegi 1 skal setja skjólbelti.	1,0
A2	Svæði austan þjóðvegjar 1 á Stjórnarsandi, hugsað fyrir græna iðngarða og starfsemi sem gæti flokkast þar undir. Ekki deiliskipulagt. Krafa um blágrænar ofanvatnslausnir og 8% lóðar sé gróður inn í þeirri tölu má telja vatnshásir fyrir ofanvatn. Vanda skal sérstaklega til ásyndar hverfisins frá þjóðvegi 1 en á lóðamörkum meðfram þjóðvegi 1 skal setja skjólbelti. Hámarkshæð bygginga er 10 m og frágangur lóðar og ásynd svæðis skal vera til fyrirmyndar.	3,3
A3	Stjórnarsandur. Nýtt athafnasvæði fyrir græna iðngarða, svæðið er ekki deiliskipulagt. Krafa um blágrænar ofanvatnslausnir og 8% lóðar sé gróður inn í þeirri tölu má telja vatnshásir fyrir ofanvatn. Vanda skal sérstaklega til ásyndar hverfisins frá þjóðvegi 1 en á lóðamörkum meðfram þjóðvegi 1 skal setja skjólbelti. Hámarkshæð bygginga er 10 m og frágangur lóðar og ásynd svæðis skal vera til fyrirmyndar.	18,7
Samtals		23 ha

Nýtt athafnasvæði á Stjórnarsandi – grænir iðngarðar

Nýtt athafnasvæði á Stjórnarsandi hefur í flestum tilfellum óveruleg áhrif á þá umhverfispætti sem til skoðunar voru. Óljós áhrif eru á fornleifar og möguleg neikvæð áhrif vegna mögulegrar hættu flóða í Skaftá og neikvæð sjónræn áhrif þar sem verið er að brjóta nýtt land undir byggð.

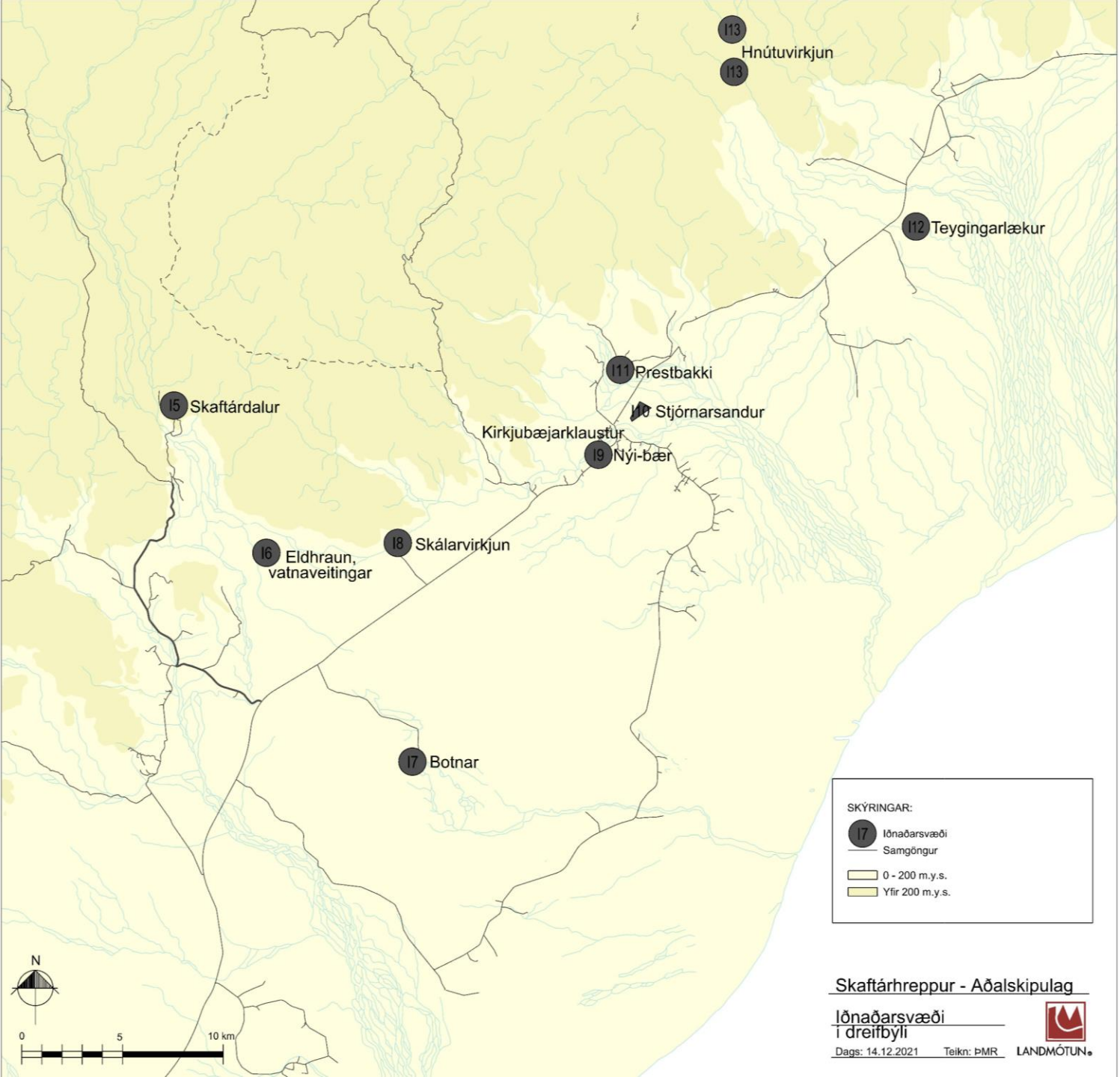
Samfélag <i>(viðmið sjá töflu í kafla xxx)</i>	
Náttúrufar og dýralíf	0
Náttúru- og menningaminjar <i>(viðmið sjá töflu í kafla xxx)</i>	?
Vatn, sjór og strandlína	0
Landslag/ásýnd	
Náttúruvá/öryggismál	

Iðnaðarsvæði

Í dreifbýli

Dreifbýli

Nr.	Lýsing	Stærð í ha
15	Skaftárdalur, allt að 9,8 MW vatnsaflsvirkjun í landi Skaftárdals. Öll helstu mannvirki virkjunar þ.e. stíflur, veitur og stöðvarhús eru í landi Skaftárdals. Rennslisvirkjun á miðlunar, með allt að 1000 m aðrennslisskurði og fallpípu sem er allt að 1500 m.	4
16	Merkt er iðnaðarsvæði í Eldhrauninu þar sem vatnaveitingar Skaftá eru, en þær hafa verið liður í að viðhalda rennsli lindarlækja í Landbroti	0,2
17	Fiskeldi í Botnum. Deiliskipulag í gildi frá 2012, m.s.br.	4
18	Skálarvirkjun allt að 5 MW afl og 10 ha lóni og allt að 5 ha lóð fyrir stöðvarhús og fiskfóðursverksmiðju. Áætluð aðrennslis- og veitugöng eru 100 m, skurðir 40 m og mesta hæð á stíflum 6 m. Deiliskipulag hefur ekki verið unnið.	15
19	Fiskeldi við Nýjabæ.	0,8
110	Urðunarsvæði á Stjórnarsandi. Gert ráð fyrir að urða allt að 200 tonn á ári, er ætlað fyrir urðun á byggingarúrgangi, seyru, ösku og sláturúrgangi. Einnig er gert ráð fyrir móttöku á brotajárni, geymslu á garðaúrgangi og timburkurlun til endurvinnslu	4,7
111	Prestsbakki, tengivirki. Endurnýja þarf tengivirkið sem fyrst og þarf að tvöfalda stærð þess svo það sé mögulegt. Landsnet fer með málefni tengivirkisins og framkvæmdir því tengdu.	0,6
112	Fiskeldi við Teygingalæk. Helstu mannvirki eru verkfæra- og fóðurgeymsla, 8 ker úr stáli samtals 2060 m³ og 6 ker úr plasti samtals 340 m³. Deiliskipulag er til af svæðinu.	2,5

Iðnaðarsvæði

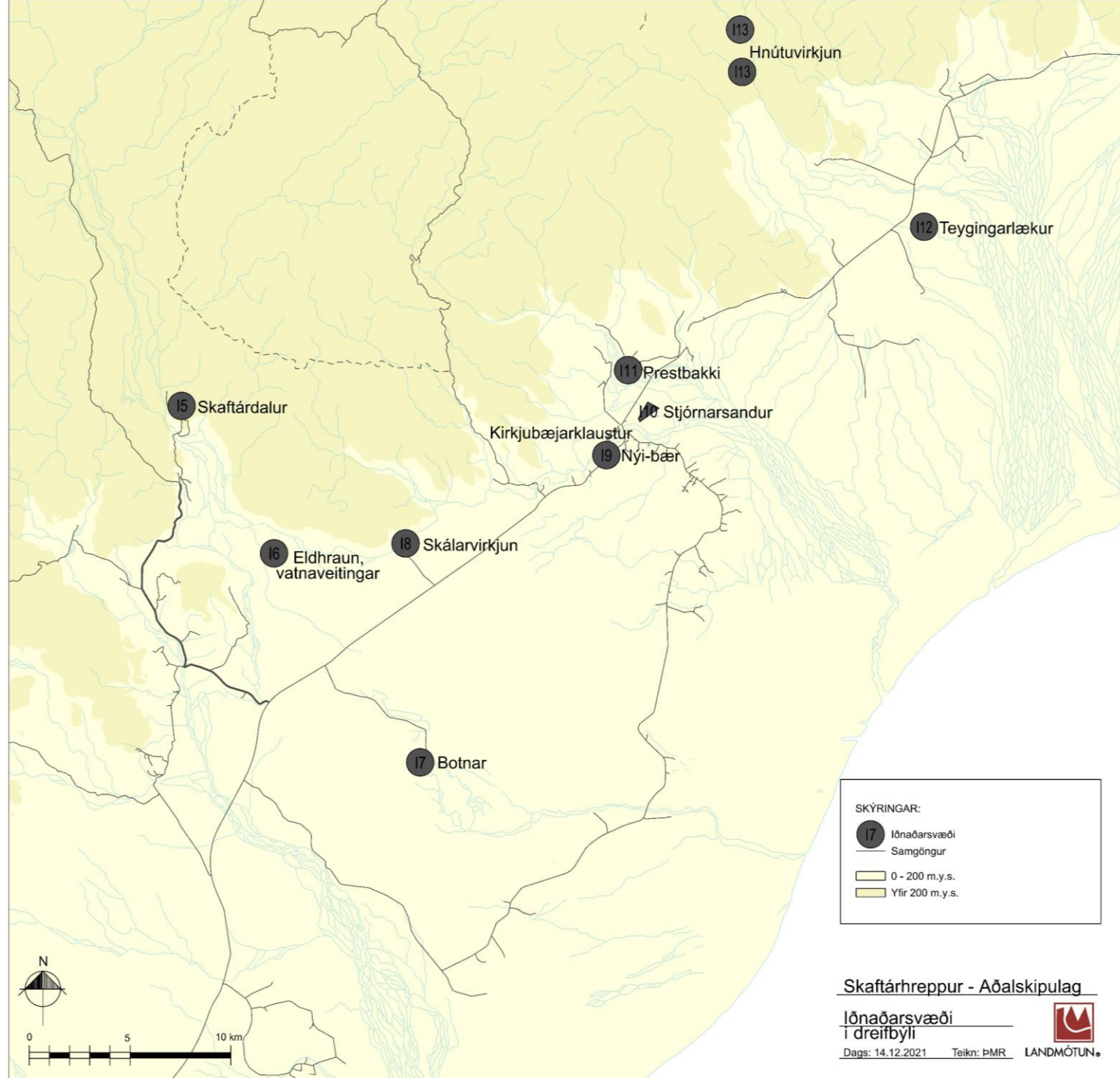
Í dreifbýli

I13 **Hnútuvírkjun** uppsett afl allt að 9,3 MW. Áætluð aðrennslis- og veitugöng eru 100 m og mesta hæð á stíflum 1-3 m. Heimilað að reisa stöðvarhús allt að 750 m² á svæðinu sem verði að hluta niðurgrafið. Frárennsliskurður frá stöðvarhúsi 300 m. Aðkomuvegur að stöðvarhúsi verði tengdur heimreiðinni að Dalshöfða.

Efnislosunar og haugsetningarsvæði eru heimil innan iðnaðarsvæðis og heimilt er að jafna út efni sem kemur upp við framkvæmdir um 11.000m³. Heimilt er að staðsetja vinnubúðir við stöðvarhús innan iðnaðarsvæðis og á landbúnaðarsvæði á tveimur stöðum meðfram aðkomuvegi.

Sértækir skilmálar vegna Hnútuvírkjunar:

- Notast skuli við staðargróður þar sem græða þarf upp svæði á nýjan leik.
- Afmarka þarf réttina við Hverfisfljót og kanna garða við Dalshöfða með greftri.
- Vegna fuglalífs skal halda framkvæmdum utan viðkvæmasta tíma, frá maí fram í byrjun júlí.
- Forðast ber að raska fossum nema brýna nauðsyn beri til.
- Skilvirkt eftirlit skal vera með raski á jarðmyndunum eins og kostur er til að halda raski í lágmarki, jarðfræði og jarðmyndanir.
- Draga skal úr sýnileika mannvirkja með markvissum frágangi og hönnun mannvirkja.

SKÝRINGAR:	
	Iðnaðarsvæði
	Samgöngur
	0 - 200 m.y.s.
	Yfir 200 m.y.s.

Skaftárhreppur - Aðalskipulag

Iðnaðarsvæði
í dreifbýli

Dags: 14.12.2021 Telkn: PMR LANDMÖTUN

Skaftárdalsvirkjun

9,8 MW virkjun í Skaftá í landi Skaftárdals er talin hafa jákvæð áhrif á samfélagslega þætti t.d. með bættu raforkuöryggi í sveitarfélaginu. Óveruleg áhrif á náttúru- og menningaminjar. Landslag og ásynd og náttúruvá. Óljós eða óveruleg áhrif á vatnafar en óveruleg eða neikvæð áhrif á náttúrfar og dýralíf.

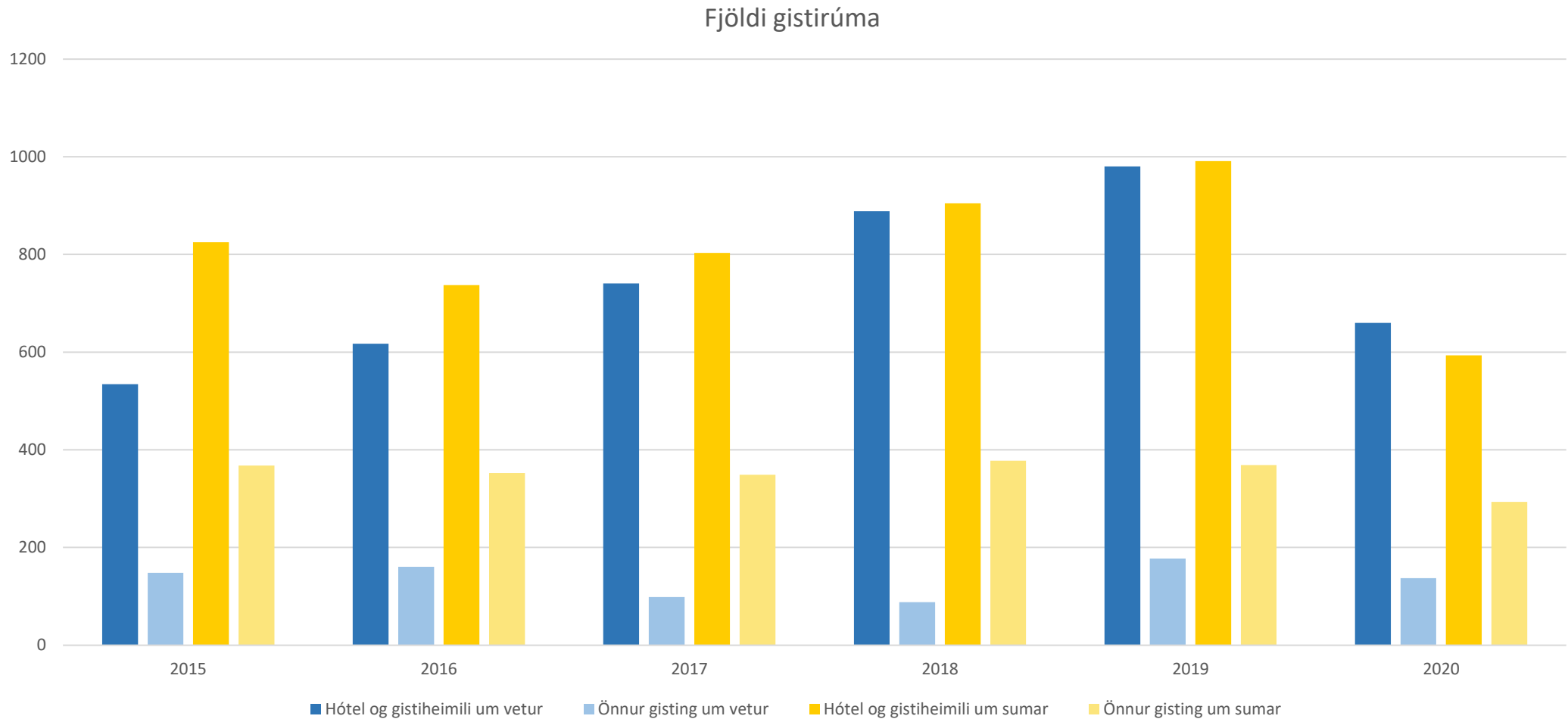
Samfélag (viðmið sjá töflu í kafla xxx)	
Náttúrufar og dýralíf	 0
Náttúru- og menningaminjar (viðmið sjá töflu í kafla xxx)	0
Vatn, sjór og strandlína	0/?
Landslag/ásýnd	0
Náttúruvá/ öryggismál	0

Gististaðir í þéttbýli

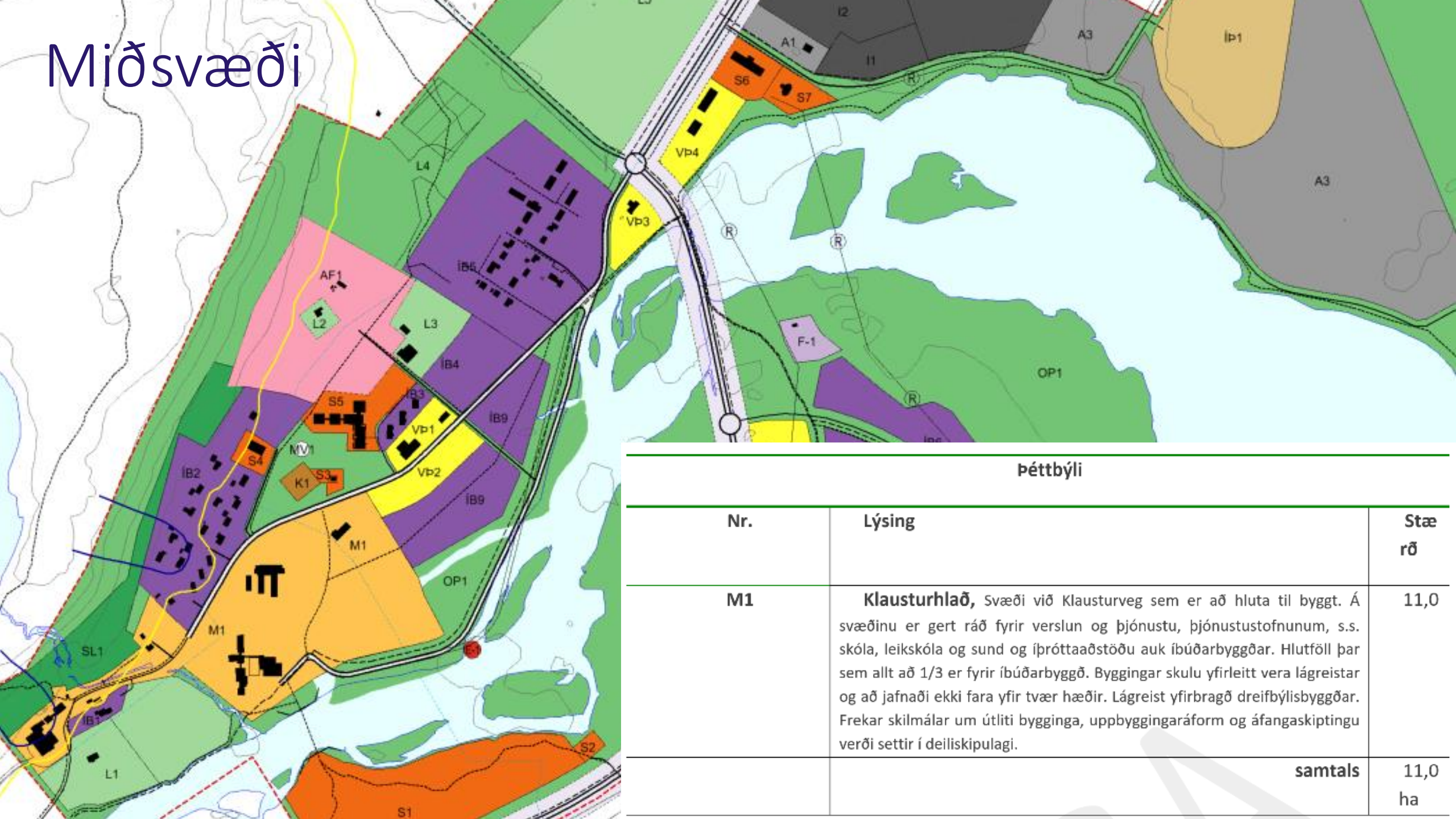
Viðmiðunarreglur um gististaði í þéttbýli:

- Heimagisting í flokki I er heimil á íbúðarsvæðum (hámark 5 herbergi eða 10 gestir), en ekki er heimild fyrir nýrri og umfangsmeiri gistingu á íbúðarsvæðum.
- Gististaðir í flokki I, II og III eru heimilir á miðsvæði.

Gistinætur í Sveitarfélaginu

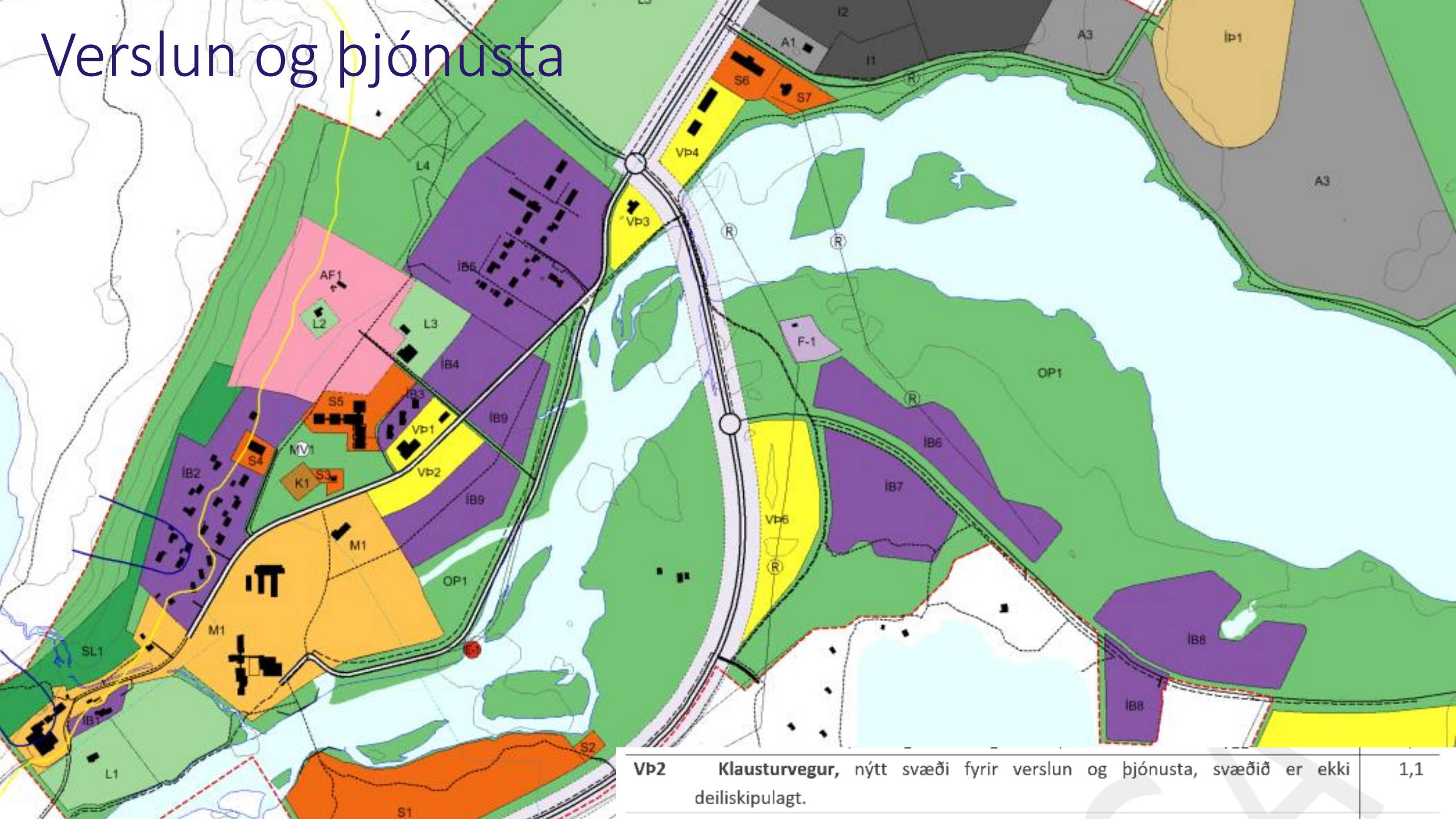
Miðsvæði

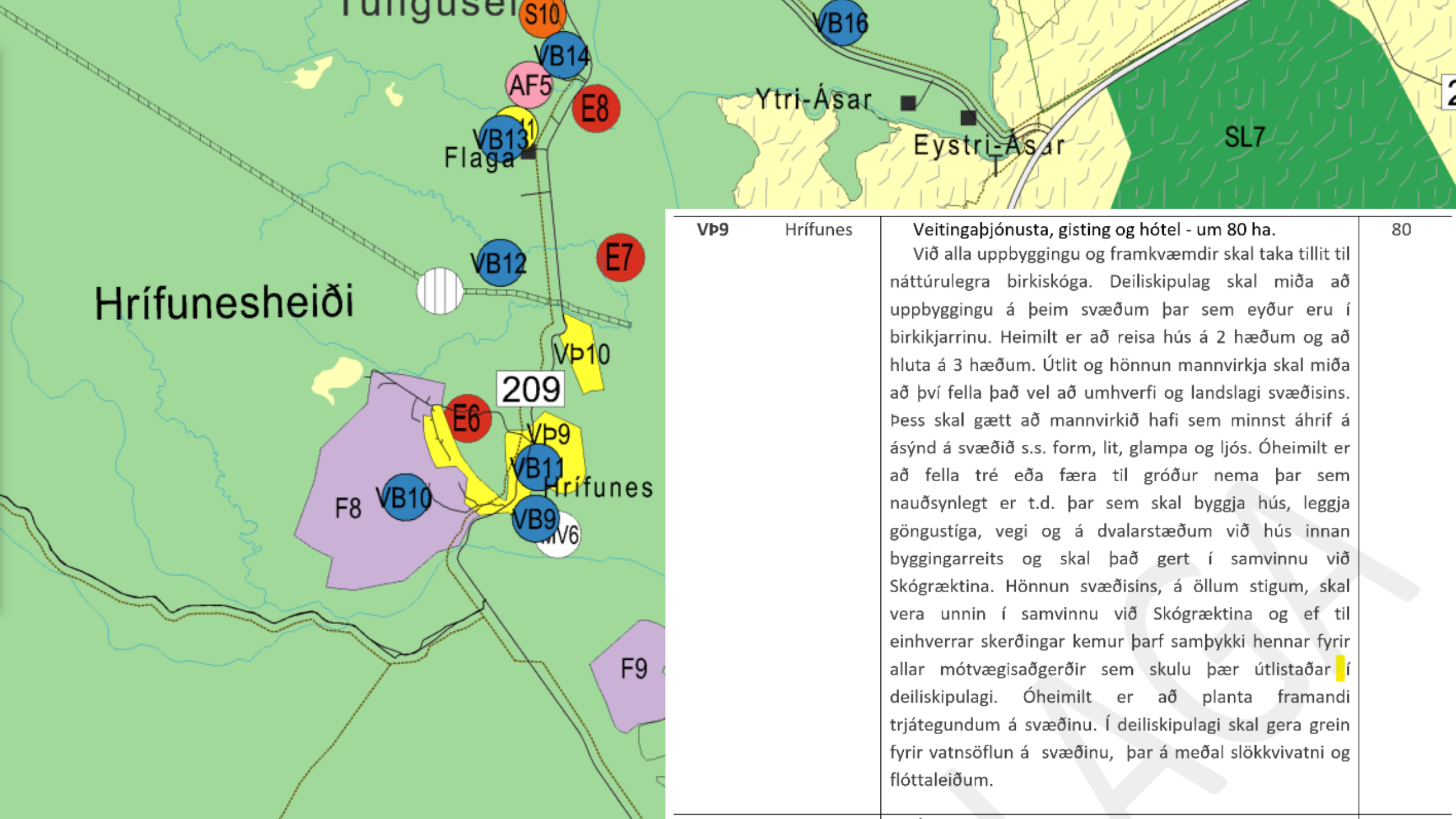
Þéttbýli

Nr.	Lýsing	Stæ rð
M1	Klausturhlað , Svæði við Klausturveg sem er að hluta til byggt. Á svæðinu er gert ráð fyrir verslun og þjónustu, þjónustustofnunum, s.s. skóla, leikskóla og sund og íþróttaaðstöðu auk íbúðarbyggðar. Hlutföll þar sem allt að 1/3 er fyrir íbúðarbyggð. Byggingar skulu yfirleitt vera lágreistar og að jafnaði ekki fara yfir tvær hæðir. Lágreist yfirbragð dreifbýlisbyggðar. Frekar skilmálar um útliti bygginga, uppbyggingaráform og áfangaskiptingu verði settir í deiliskipulagi.	11,0
samtdals		11,0 ha

Verslun og þjónusta

VP2 Klausturvegur, nýtt svæði fyrir verslun og þjónusta, svæðið er ekki deiliskipulagt.

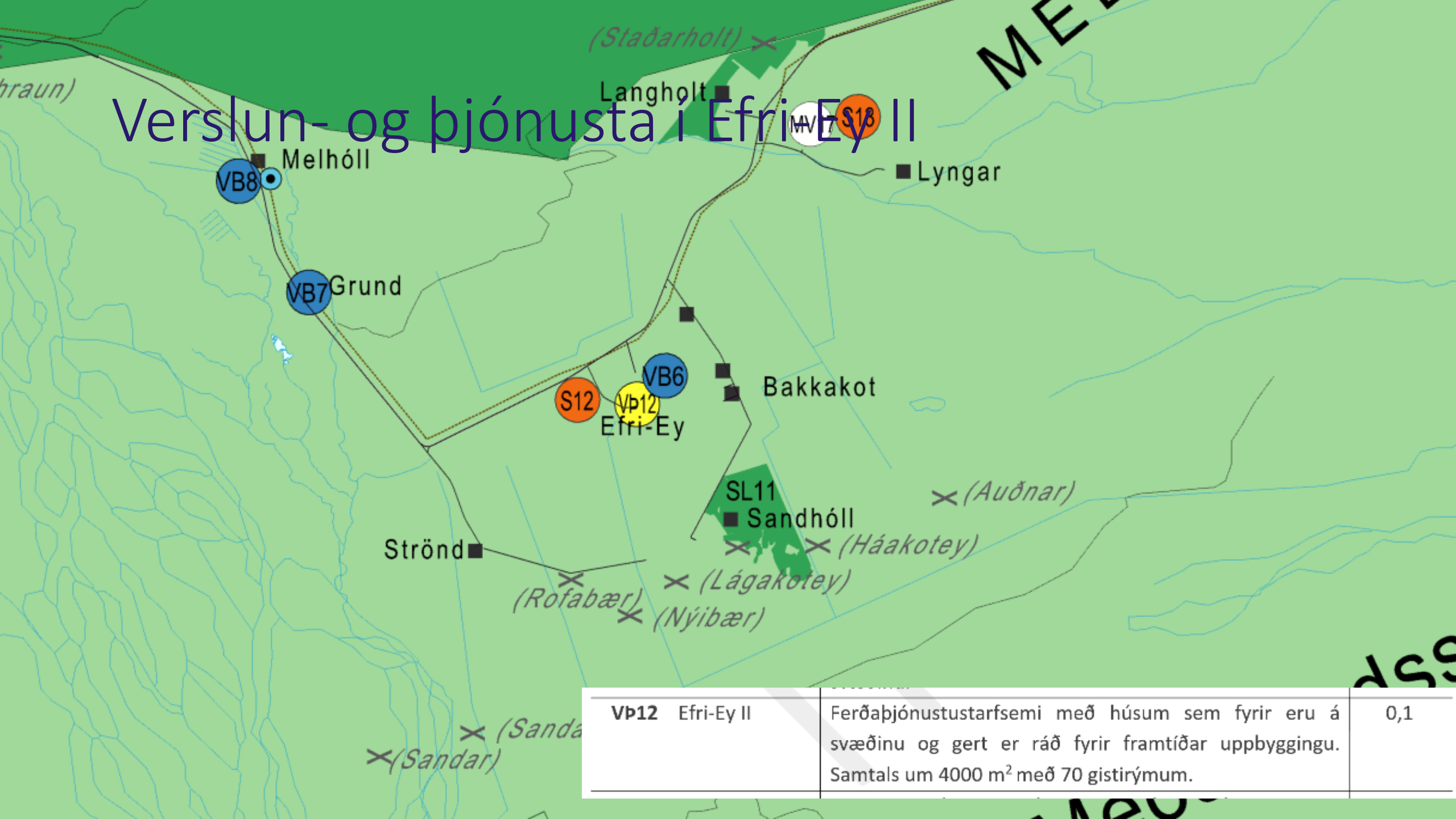
VP9	Hrífunes	Veitingaþjónusta, gisting og hótél - um 80 ha. Við alla uppbyggingu og framkvæmdir skal taka tillit til náttúrulegra birkiskóga. Deiliskipulag skal miða að uppbyggingu á þeim svæðum þar sem eyður eru í birkikjarrinu. Heimilt er að reisa hús á 2 hæðum og að hluta á 3 hæðum. Útlit og hönnun mannvirkja skal miða að því fella það vel að umhverfi og landslagi svæðisins. Þess skal gætt að mannvirkið hafi sem minnst áhrif á ásýnd á svæðið s.s. form, lit, glampa og ljós. Óheimilt er að fella tré eða færa til gróður nema þar sem nauðsynlegt er t.d. þar sem skal byggja hús, leggja göngustíga, vegi og á dvalarstæðum við hús innan byggingarreits og skal það gert í samvinnu við Skógræktina. Hönnun svæðisins, á öllum stigum, skal vera unnin í samvinnu við Skógræktina og ef til einhverrar skerðingar kemur þarf samþykki hennar fyrir allar mótvægisáðgerðir sem skulu þær útlistaðar í deiliskipulagi. Óheimilt er að planta framandi trjátegundum á svæðinu. Í deiliskipulagi skal gera grein fyrir vatnsöflun á svæðinu, þar á meðal slökkvivatni og flóttaleiðum.	80
-----	----------	--	----

Nýtt verslunar- og þjónustusvæði í Hrífunesi

Nýtt verslunar- og þjónustusvæði í Hrífunesi á svæði sem skilgreint er sem VP9. Um er að ræða stækkun á svæði sem í gildandi aðalskipulagi var skilgreint sem V2 þar sem heimilt var að vera með veitingaþjónustu og bændagistingu, stærð svæðis var um 19 ha. Í endurskoðuðu aðalskipulagi er horft til þess að stækka svæðið talsvert eða upp í 80 ha þar sem heimilt verður að vera með veitingaþjónustu, gistingu og hótél.

Viðfangsefni	
Samfélag (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	
Náttúrufar og dýralíf (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	 0
Náttúru- og menningaminjar (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	0
Vatn, sjór og strandlína (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	0
Landslag/ásýnd (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	
Náttúruvá/ Öryggismál (viðmið sjá töflu í kafla 6.10)	0/?

Verslun- og þjónusta í Efri-Ey II

VP12 Efri-Ey II

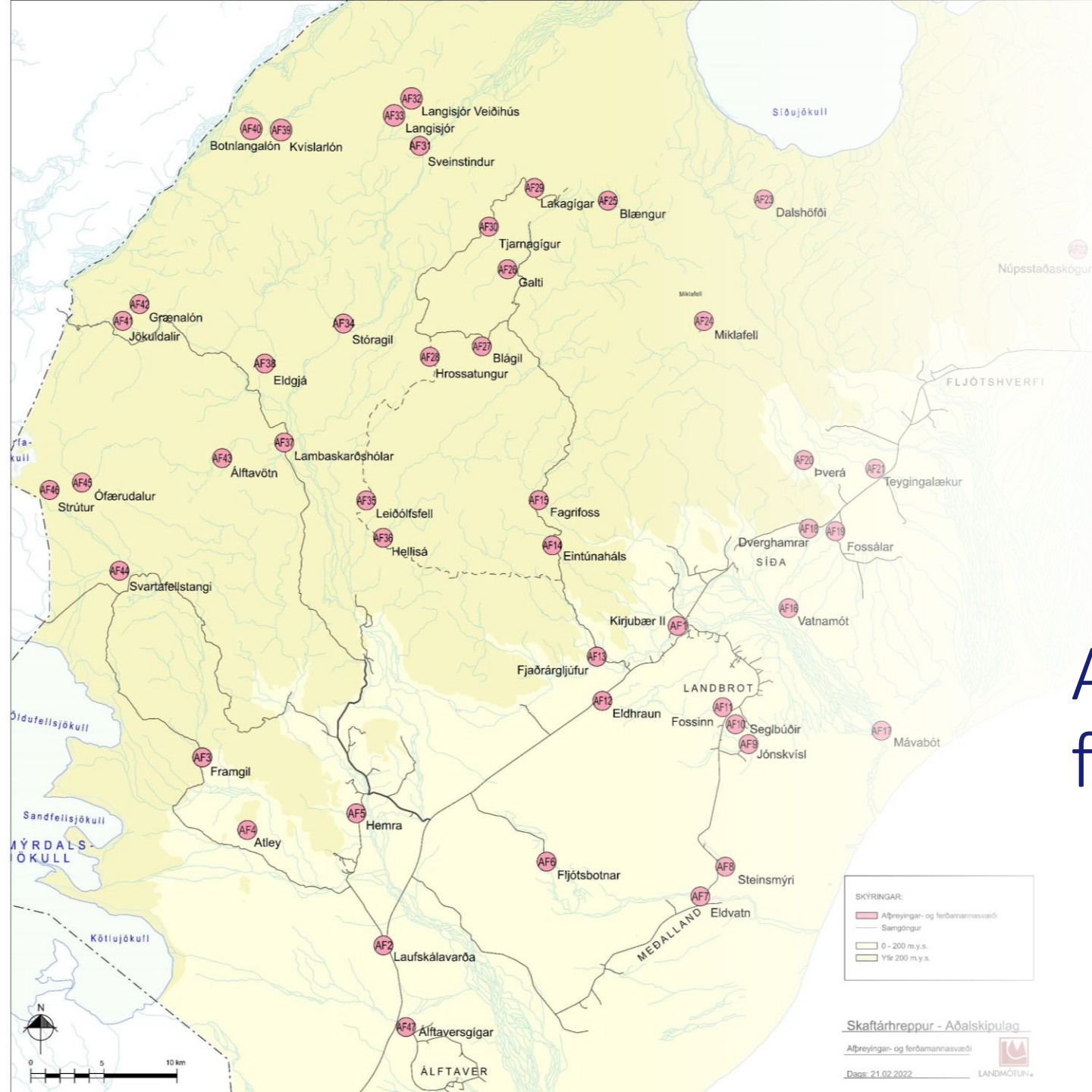
Ferðaþjónustustarfsemi með húsum sem fyrir eru á svæðinu og gert er ráð fyrir framtíðar uppbyggingu. Samtals um 4000 m² með 70 gistirýmum.

0,1

Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)

Almenn ákvæði

- Boðið verði uppá aukna og fjölbreyttari þjónustu í takti við fjölgun ferðamanna.
- Þjónusta á hálendinu verði skilgreind eftir þjónustubörf ferðamanna.
- Endurbætur, viðhald og nýting fjallaskála í eigu hreppsins verði skipulögð og samræmd og áfram unnið með ferðafélögum, Vatnajökulspjóðgarði og fleirum um rekstur svæðanna.
- Tryggt verði að skálar í útleigu hafi gilt rekstarleyfi.
- Stefnt skal að því að viðhalda UNESCO vottunum Kötlu jarðvangs og Vatnajökulspjóðgarðs.

Afþreyingar- og ferðamannasvæði

Samgöngur og aðrir innviðir

- Vegamál í sveitarfélaginu – öryggi vega.
- Brýr – einbreiðar.
- Flugvöllur
- Þýrlupallur.
- Lagnir og aðrir innviðir.

Meðal helstu veikleika samfélagsins eru samgöngur og rafmagn.

Samgöngur og aðrir innviðir

Meginmarkmið

*Eitt af meginmarkmiðum Aðalskiplags
Skaftárhrepps er að bæta samgöngur og stuðla að
auknu umferðaröryggi, greiða fyrir vistvænum
samgöngumátum*

Samgöngur og aðrir innviðir

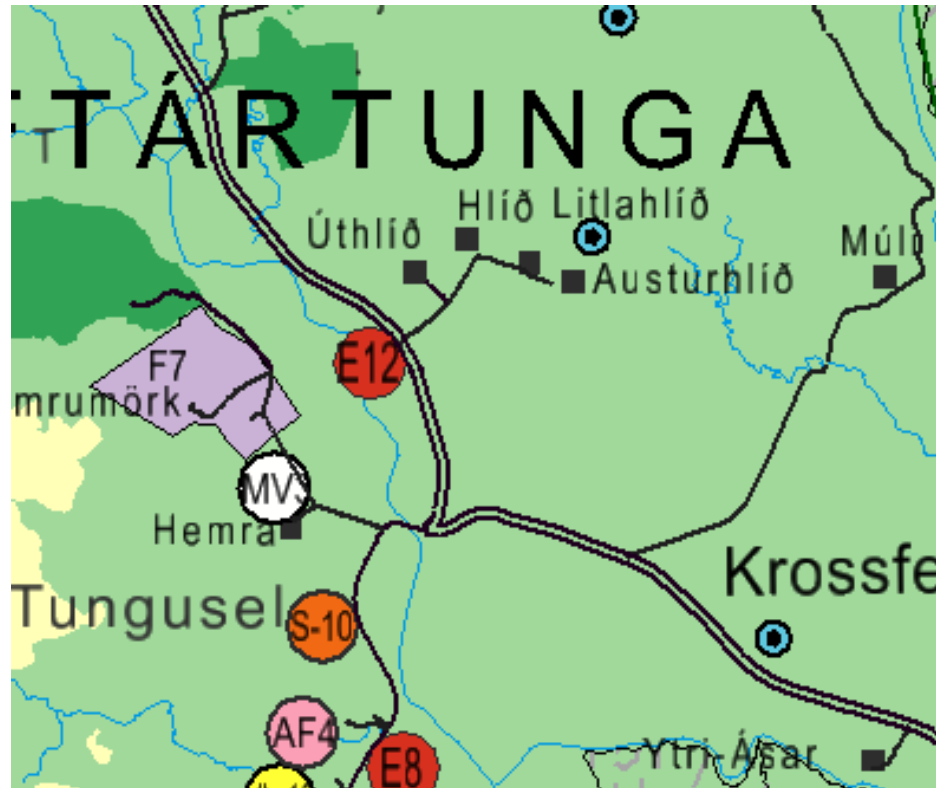
Almenn ákvæði

- Útrýma skal einbreiðum brúm.
- Takmarka þarf umferð um viðkvæm svæði.
- Aukin ferðaþjónusta kallar á vegabætur innan sveitarfélagsins
- Kanna þarf möguleika á bættri aðstöðu fyrir flugumferð.
- Áhersla verði lögð á hjólaleiðir og öryggi hjólandi og gangandi umferðar.
- Gönguleiðir verði kortlagðar.
- Auka umferðaröryggi. Reiðleiðir verði færðar frá þjóðvegum til að auka öryggi hestamanna og bílaumferðar.
 - Stuðlað verði að notkun sjálfbærra samgöngutækja, s.s. með böttum innviðum fyrir rafvæðingu samgangna og betri og tíðari almenningssamgöngum.
 - Marka þarf stefnu um aðgengi almennings að Lakasvæðinu og öðrum hálendisvæðum þar sem boðið er upp á þjónustu.

Heimsmarkið sem kaflinn snertir á:

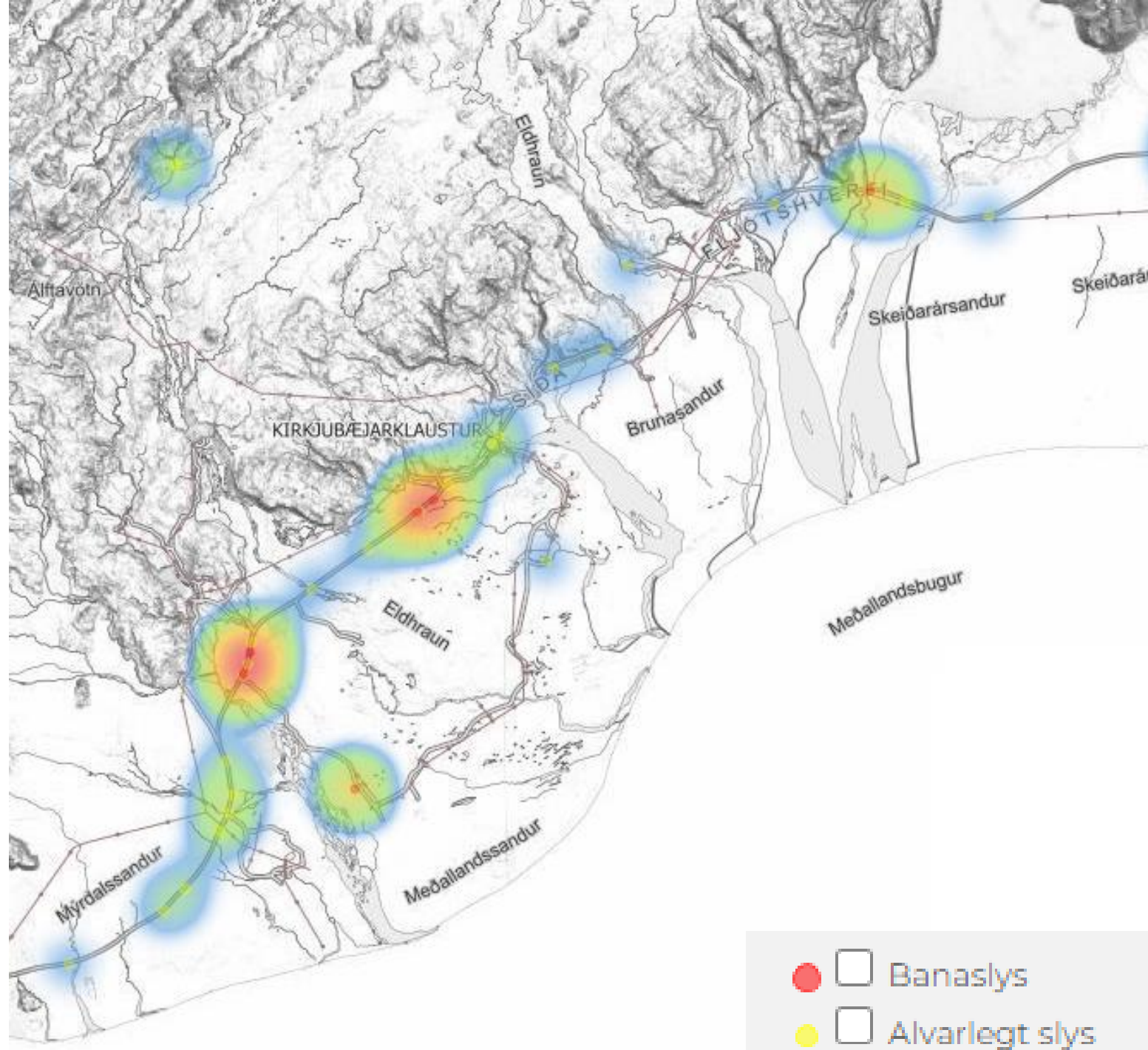

Breyttur vegur við Úthlíð

Slysatíðni

Síðastliðin 10 ár.

Veitur

Almenn ákvæði

- Byggja upp innviði og bæta orkudreifingu.
 - Ljúka lagningu þriggja fasa rafmagns alls staðar í hreppnum.
 - Tryggja þarf að allur Skaftárhreppur fái notið fullkominnar fjarskiptaþjónustu. Tryggja háhraða nettengingu til allra heimila með fasta búsetu. 9)
 - Raforkuvinnsla nýtist til fjölbreyttrar atvinnuuppbyggingar á iðnaðar- og athafnasvæðum í Skaftárhreppi.
 - Lega núverandi stofnveitna er staðfest og sýnd á uppdrætti, þ.e. meginflutningskerfi raforku (66kV og stærri), ljósleiðarar og vatnsveitur fyrir þéttbýlið.
 - Minniháttar veitumannvirkjum s.s. dæli- eða tengistöðvum, allt að 100 m², að stærð má koma fyrir án sérmerkingar í aðalskipulagi enda séu þau í samræmi við deiliskipulag eða grenndarkynningu samkvæmt skipulags- og byggingarlögum.
-

Rafveitur

- Að afhendingaröryggi raforku verði sambærilegt við önnur sveitarfélög á landinu.
- Að næg orka verði tiltæk fyrir íbúafjölgun og frekari uppbyggingu í atvinnulífi innan sveitarfélagsins.
- Að hlutfall endurnýjanlegra orkugjafa í orkunotkun verði sem hæst.
- Að stuðlað verði að bættri orkunýtni.
- Að neikvæð umhverfisáhrif vegna línulagna verði lágmörkuð.
- Flutningskerfið verði styrkt og rafmagn lagt í jörðu.
- Leggja skal áherslu á að velja bestu leiðina með tilliti til afhendingaröryggis en jafnframt hlífa umhverfi við neikvæðum áhrifum. Stefnt skal að því að raflínur verði lagðar í jörðu þar sem þess er kostur.
 - Meta þarf í hverju tilviki hvort heppilegra sé að línur liggi í jörðu eða lofti. Mikilvægt er að allar lagnir falli vel að landslagi og verðmætum náttúrusvæðum verði hlíft eins og kostur er. Æskilegt er að línur liggi meðfram vegum þar sem landi er þegar raskað. Þá er mikilvægt að í öllum tilvikum verði gengið þannig frá að sem minnst ummerki verði á yfirborði landsins. Allt jarðrask skal lagað að aðliggjandi landslagi m.t.t. gróðurs, efnis og forma.
 - Vararafstöð sem sinnir svæðinu skal staðsett í sveitarfélaginu.
 - Háspenntar loftlínur skulu lagðar í öruggri fjarlægð yfir jörð, frá gróðri, öðrum línunum, umferðarleiðum og byggingum. Í samræmi við lög 146/1996 um öryggi raforkuvirkja, neysluveitna og raffanga. Fjarlægðir skulu ákvarðast í samræmi við ákvæði reglugerðar um raforkuvirki. Aðgengi til að sinna viðhaldi og viðgerðum á línumannvirkjum skal tryggt. Samráð skal haft við Landsnet varðandi framkvæmdir innan helgunarsvæða lína á vegum Landsnets.

Umhverfisvernd og náttúruvá

Áhersluatriði í þessum málaflokki eru m.a. ásynd byggðar og skipulag, sorpmál.

- Umferð og ágangur ferðamanna.
- Ásynd byggðar og skipulag.
- Sorpmál og fráveita.
- Vernd og verndarsvæði.
- Loftslagsmál.

Umhverfisvernd og náttúruvá

Almenn ákvæði

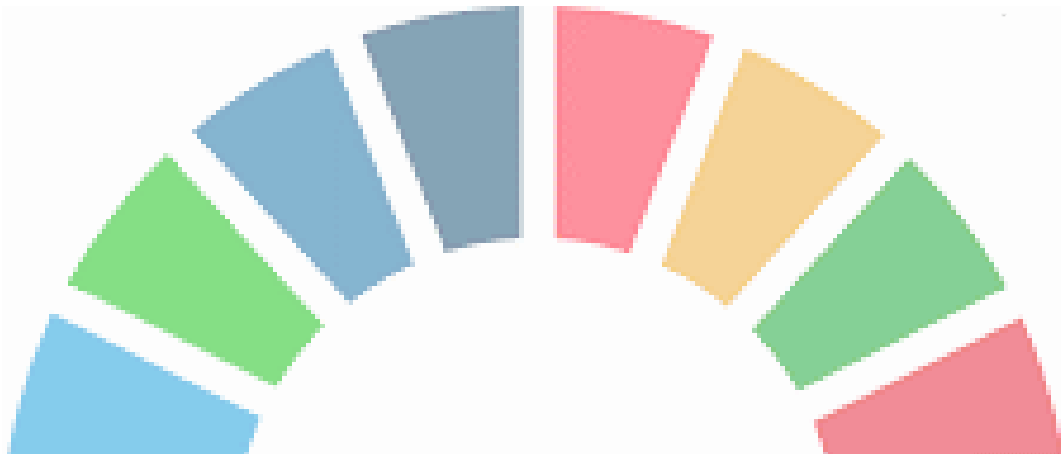
- Að vernda sérkenni og fjölbreytileika náttúrunnar.
- Nýting auðlinda og náttúru verði með sjálfbærum hætti þannig að við ákvarðanatöku verði tekið tillit til komandi kynslóða og náttúrunnar.
 - Líffræðileg fjölbreytni (tegunda og vistgerða) verði vernduð í samræmi við lög og alþjóðaskuldbindingar.
 - Íbúar og gestir hafi aðgengi að fjölbreyttri náttúru svæðisins.
 - Hverfisvernd verði notuð til að hlífa mikilvægum svæðum sem njóta ekki verndar skv. lögum um náttúruvernd
 - Í samræmi við 2. mgr. 13. gr náttúruverndarlaga skal leita umsagnar Umhverfisstofnunar við framkvæmdir á náttúruverndarsvæðum.

Nýting og verndun náttúruauðlinda skal vera í samræmi við leiðarljós og meginmarkmið aðalskipulagsins sem og aðrar skuldbindingar landsins og sveitarfélagsins og taka mið af sjálfbærri þróun.

Stefna Skaftárhrepps

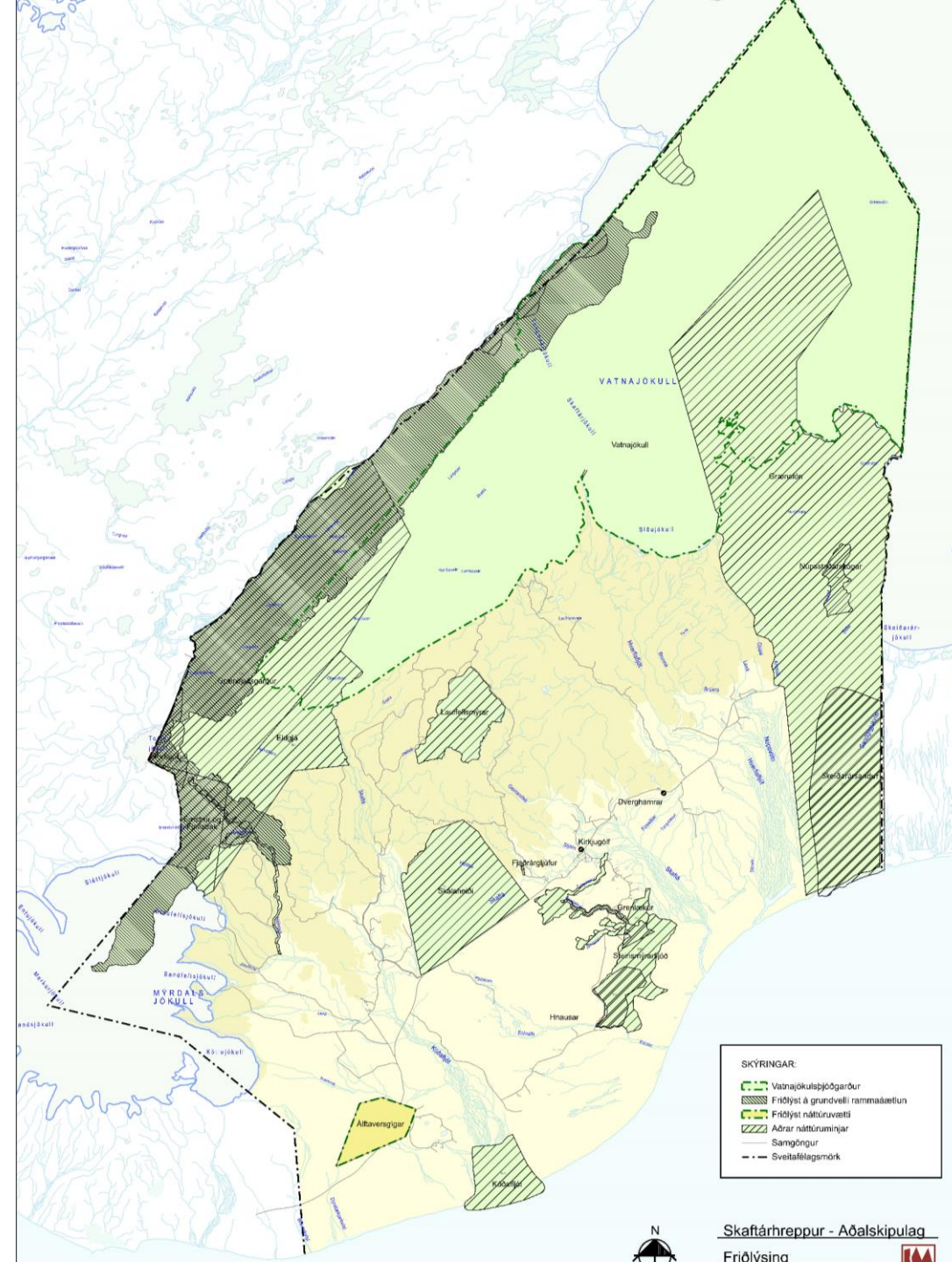
Stefnumótun í Skaftárhreppi og
Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

- Sveitarfélagið ætlar að vera í fararbroddi í umhverfis- og loftslagsmálum á landsvísu með sjálfbæra nýtingu að leiðarljósi.
- Skaftárhreppur ætlar að byggja upp miðstöð náttúrvísinda þar sem lögð verður m.a. áhersla á nýsköpun.

Verndarsvæði

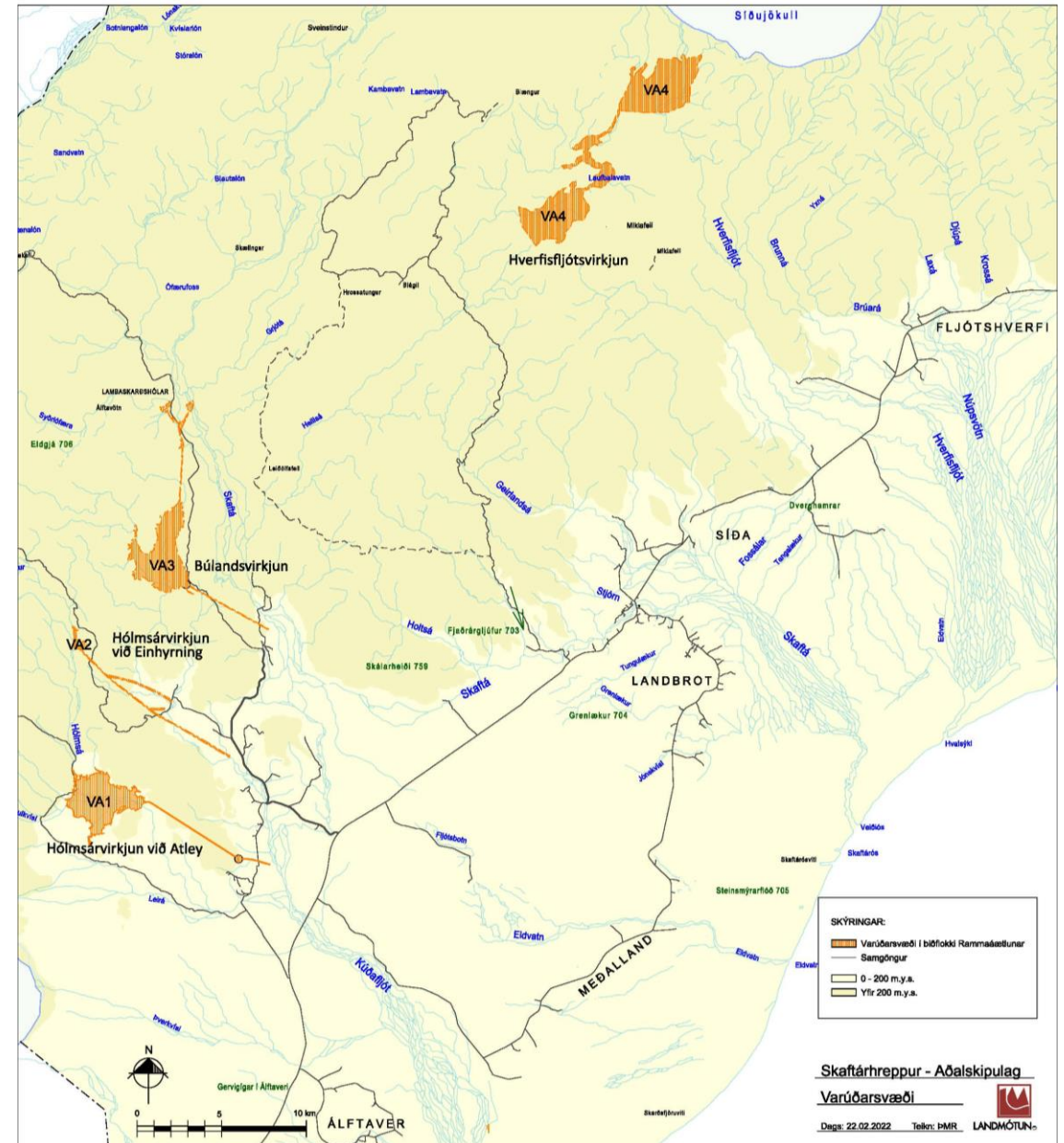
Nr	Lýsing	Stærð í ha
FS1	Kirkjugólf, Skaftárhreppi	0,2
FS2	Gervigígar í Álftaveri, Skaftárhreppi, friðlýst svæði A.	3650
FS3	Dverghamrar, Skaftárhreppi, V Skaftafellssýslu	2
FS4	Vatnajökulsþjóðgarður, heildarstærð þjóðgarðsins er 1.400.000 ha en stærð hans innan Skaftárhrepps er 214518 ha.	214518
FS5	Vatnasvæði Hólmsár, friðlýst á grundvelli Rammaáætlunar þann 26. ágúst 2021. Efsti hluti vatnasviðs Hólmsár friðlýstur gegn orkuvinnslu á grundvelli 53. gr. laga nr. 60/2013, um náttúruvernd og sbr. ályktun Alþingis nr. 13/141, frá 14. janúar 2013. Verndarsvæðið er 19600 ha að stærð en 13357 ha þess er innan Skaftárhrepps.	
FS6	Vatnasvið Tungnaár var friðlýst gagnvart orkuvinnslu þann 30. ágúst 2021 á grundvelli 53. gr. laga nr. 60/2013, um náttúruvernd og sbr. ályktun Alþingis nr. 13/141, frá 14. janúar 2013. Verndarsvæðið er 108660 ha að stærð en innan Skaftárhrepps er verndarsvæði 44859 ha.	

Varúðarsvæði (VA)

Svæði í biðflokki Rammaáætlunar eru skilgreind sem varúðarsvæði.

Þéttbýli		
Nr.	Lýsing svæðis	Stærð ha
VA1	Hólmsá, Hólmsárvirkjun við Atley. Svæði í biðflokki í Rammaáætlun.	926
VA2	Hólmsá, Hólmsárvirkjun við Einhyrning, án miðlunar. Svæði í biðflokki í Rammaáætlun.	162
VA3	Skaftá, Búlandsvirkjun. Svæði í biðflokki í Rammaáætlun.	1111
VA4	Hverfisfljót, Hverfisfljótsvirkjun, svæði í biðflokki í Rammaáætlun.	2301

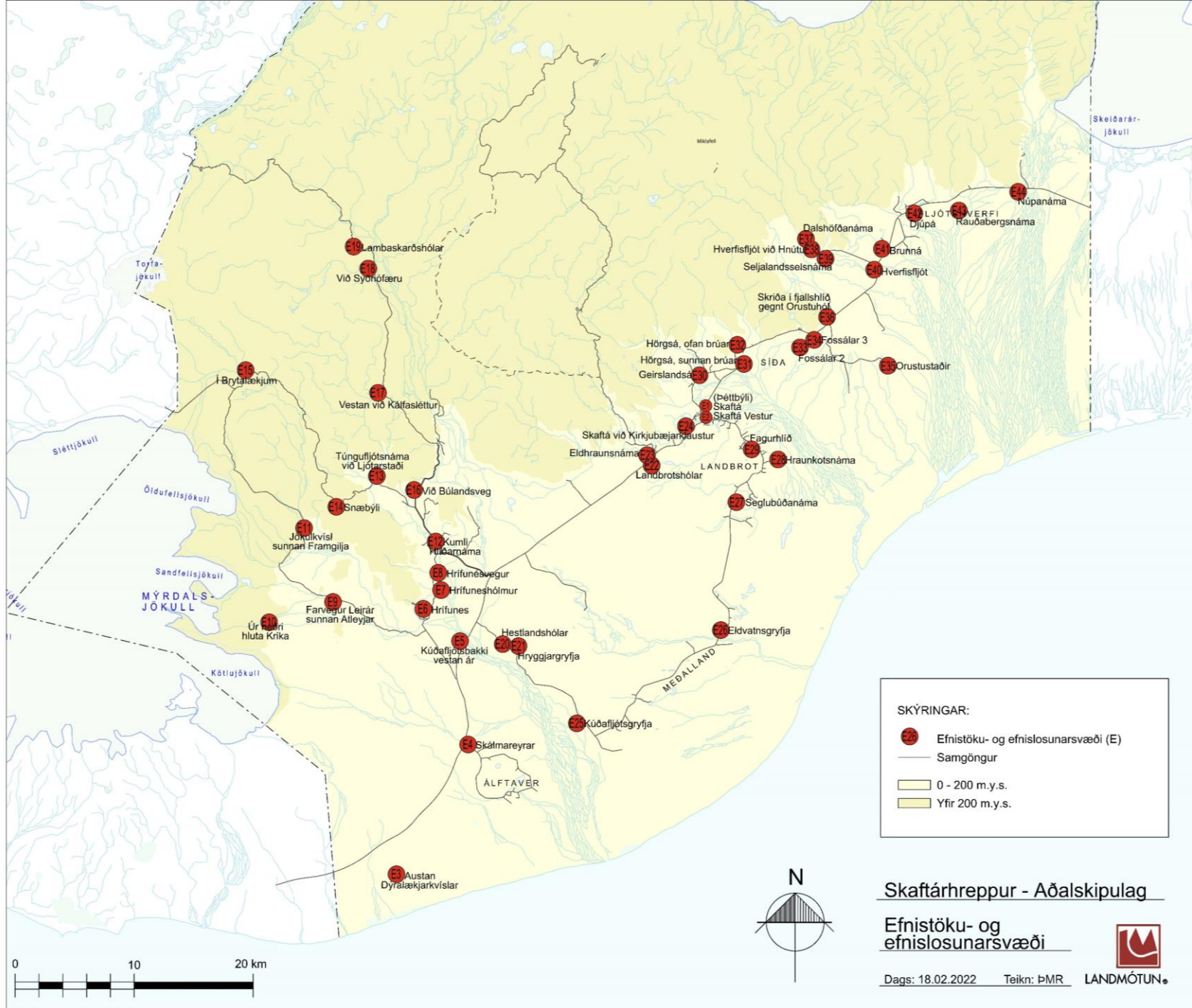
Orku- og auðlindamál

Í þessum málaflokki verða virkjanir, efnistökusvæði.

- Hvetja íbúa og fyrirtæki á svæðinu til að nýta vatn og vinda til raforkuframleiðslu með sjálfbærum hætti.
- Rafvæðing farartækja og samgangna verði sett á oddinn.
- Áhersla verði lögð á að byggja upp innviði og bæta orkudreifingu.

Efnistökusvæði

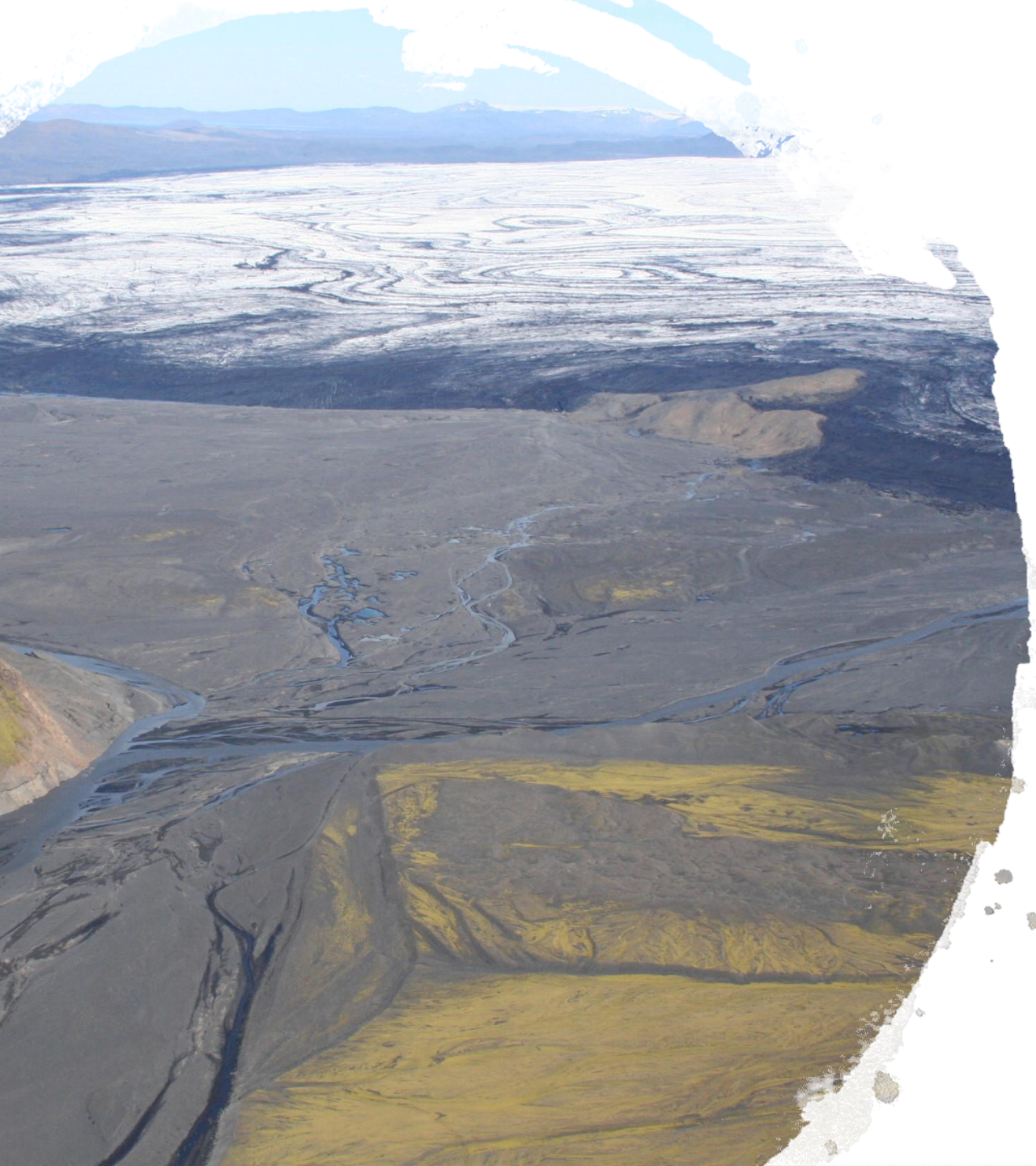
Vindorkuver

Almenn ákvæði

- Á undirbúningsstigi verkefnis skal vinna að vel upplýstu staðarvali og staðarvalskostum.
- Skoða skal staðhætti, landhalla og yfirborðslögun og staðsetja vindmyllur með tilliti til bestunar á því.
- Í uppröðun skal stefna að því að skapa heildarsvip (jafnar línur) þó þannig að umfang verði ekki yfirþyrmandi eða einsleitt, þá er æskilegt að stytta langar raðir eða brjóta upp í þyrpingar vindmylla.
- Staðsetja skal vindmyllur í vindorkuverum þannig að sjónræn áhrif og áhrif á lífríki og landslag séu lágmörkuð og að skuggavarp og skuggaflökt sé í lágmarki.
- Setja skal upp viðeigandi lýsingu og öryggislýsingu en lágmarka ljósmengun út fyrir skilgreint svæði vindorkuvers.
- Skapa skal heildarjafnvægi í útlitsgerð, litasamsetningu og stærð vindmylla og í heildaryfirbragði vindorkuvera. Skapa skal sjónræna heildræna formfestu og jafnvægi.

- Nota skal efni og áferð sem hvorki glampar á né enduspeglast frá, á vindmyllur og öll mannvirki tengd vindorkuverum.
- Nýta skal þegar raskað land til orkuframleiðslu og manngerða innviði sem til staðar eru, sé þess kostur.
- Nýta skal sjálfbærnivottun, skrásetja skal lífsferilshring framkvæmdarinnar frá upphafi til endaloka reksturs, niðurrifs og endurvinnslu/förgunar vindmylla.
- Áætlun um rekstartíma vindorkuvera og líftíma vindmylla, endurvinnslu/förgun vindmylla að líftíma þeirra liðnum og frágang á landi að vinnslu lokinni skal vera frágengin í upphafi verks. Framkvæmdaraðili skal skuldbinda sig til að sýna fram á framfylgd hennar og fjármögnun, þannig að ummerki og umhverfisáhrif vindorkuvera verði hverfandi að líftíma þeirra liðnum.
- Sýna skal fram á hvernig uppbygging vindorkuvers samræmist heimsmarkmiðunum Sameinuðu þjóðanna.
- Efni og aðföng fyrir framkvæmdina skulu endurnýtt, endurnotuð eða endurunnin eftir fremsta megni.
- Hringrásarhagkerfi og vistvæn hugmyndafræði skal höfð að leiðarljósi við hönnun, skipulag og framkvæmdir við vindorkuver.

Engin svæði fyrir vindorkuver eru sýnd í aðalskipulagi Skaftárhrepps.

Rammaáætlun

-Biðflokkur

- Hverfisfljót –Hverfisfljótsvirkjun.
- Skaftá –Búlandsvirkjun.
- Hólmsá -Hólmsárvirkjun við Einhyrning, án miðlunar.
- Hólmsá - Hólmsárvirkjun við Atley.

-Verndarflokkur

- Djúpa í Flótshverfi – Djúpárvirkjun.
- Hólmsá – Hólmsárvirkjun við Einhyrning með miðlun.

Tímaferill endurskoðunar aðalskipulags

1

2

3

4

5

6

7

Mars- desember
2019
Undirbúningur

Janúar 2020
Skipulagslýsing
auglýst

Apríl 2020
Fyrstu drög

Ágúst 2020
Önnur drög

Febrúar 2022
Íbúafundur

Mars 2022
Skipulagstillaga
auglýst

Apríl-maí 2022
Lokaafgreiðsla
skipulagstillögu

Takk fyrir!